

DE WARANDE

magazine

**TUSSEN LACHEN EN
HUILEN: SIDI LARBI
CHERKAoui EN MARTIN
ZIMMERMANN**

**"65+ IS NIET OUD"
CHRIS LOMME EN
DANNI HEYLEN**

**HET PROGRAMMA
DOOR DE OGEN VAN
JONGEREN: TIPS VAN
DE YOUNG BOARD**

MAAR IK DE WERELD IK ZIE JOU

DE WARANDE

driemaandelijks magazine — sep tot nov 2026

5

Voorwoord

16

Dubbelinterview:
Sidi Larbi Cherkaoui en
Martin Zimmermann

30

De vrijwilligers
van DINAMO

39

Stagiairs
ontdekken
de Warande

50

Marc Boonen:
35 jaar wereldcinema

58

15 jaar veerkracht:
Expo en concert Alegria

6

Gilles Pollak en Sarah Bracke
over verzet en veerkracht

23

Young Board
aan het woord

42

Bedankt Barzoen,
welkom Bargriet

62

5 artiesten geven hun
ultieme programmatip

52

'Child's Play':
Expo Philippe Van Wolputte

64

Agenda sep - nov

12

Ontdek de muzikale
toppers van morgen
met LIFT

26

Publiekswerking:
De Warande is een plek
waar je welkom bent, en
waar je gewoon mag zijn

35

Dubbelinterview:
Chris Lomme en
Danni Heylen

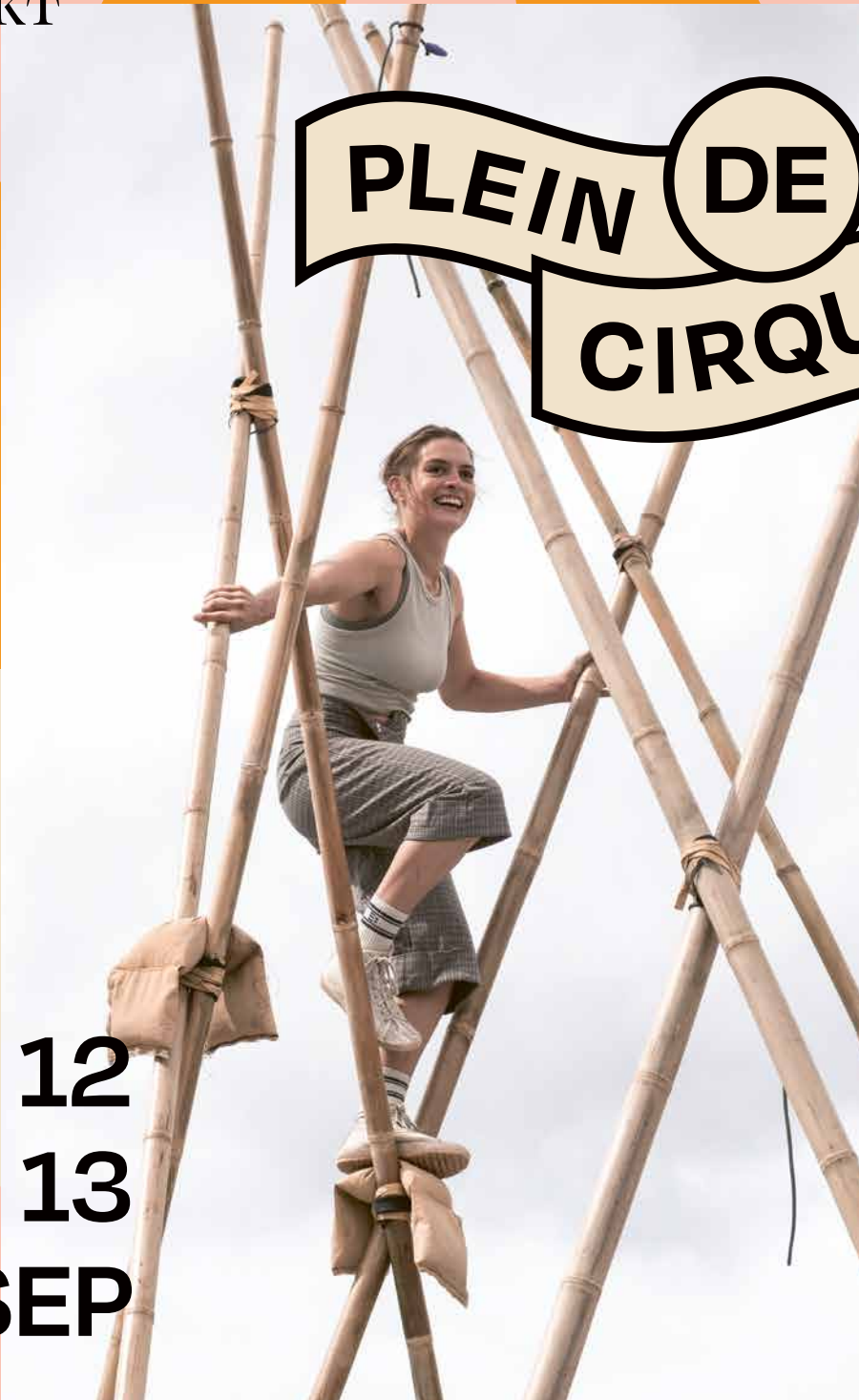

44

Dit was het
Kwakkelstraatfeest

Opgelet: Wegenwerken rond de Warande

Tot december werkt de Stad
Turnhout aan de Warandestraat.
Dat heeft gevolgen voor openbaar
vervoer, auto's en fietsers. De
meest actuele info vind je op
turnhout.be/warandestraat.

 A woman in a grey tank top and patterned skirt is climbing a tall, intricate structure made of bamboo poles. She is smiling and looking towards the camera. The structure is made of many vertical and diagonal bamboo poles tied together.

PLEIN DE CIRQUE

za 12
zo 13
SEP

Het is cliché, ik weet het, maar het is gewoon zo: een **nieuw seizoen** staat voor de deur. In 2026-2027 presenteren we meer dan 300 voorstellingen door om en bij de 3500 artiesten en kunstenaars. Het wordt een seizoen om van te snoepen.

Starten doen we ondertussen traditiegetrouw het tweede weekend van september met **Plein de Cirque**, het grootste circusfestival van de Kempen. Centrale gast Luuk Brantjes presenteert naast zijn eigen tentvoorstelling 'Symbiosis' ook circus van andere artiesten. Kom zeker kijken naar het poëtische 'Claudette' van Cie Balancetoi en de magische voorstelling 'Goupil et Kosmao' van Compagnie Monstre(s). Zin in meer spektakel? Check dan 'Block' van Motionhouse of 'Bamboo' van NoFit State. Iets meer actie? Kom dan leren éénwielers of diabloën. Of ga je toch maar gewoon op het terras genieten van al dat moois? Kortom, er is voor ieder wat wils tijdens Plein de Cirque.

Met trots stellen we onze nagelnieuwe **publiekswerker** Afua Agyare voor. De Warande gooit de deuren open. De openbare ruimtes kunnen meer dan ooit gebruikt worden. Zotte *cultuurminded* ideeën waarmee je iets wilt doen? Lees er meer over op pagina 26.

Ook als het donker wordt, midden in de winter, zijn we er. Begin februari verwelkomen we jullie terug in de Hoge Rielen op **UIT HET DONKER**. Het wordt een wandeling in het licht met dansers, veel dansers.

In 2027 gaat de Warande **ondergronds**. En dat kan je letterlijk en figuurlijk nemen. Kelders openen hun deuren voor artiesten die werken rond veerkracht. Ons jaarthema **veerkracht en verzet** kom je dit seizoen trouwens geregeld tegen, bijvoorbeeld met een concert rond weerbaarheid door Jef Neve samen met het koor InCanto Vocale.

Oh ja, bijna was ik nog iets vergeten. We krijgen ook een nieuw café! **Barzoen wordt Bargriet!** Het vernieuwde Warandecafé opent zijn deuren voor het grote publiek op vrijdag 11 september. Terwijl ik dit schrijf, wordt er nog duchtig getimmerd en geschilderd. Maar één ding is zeker, je zal er zeker iets kunnen eten en drinken!

Klaar om samen met ons al dat nieuws te ontdekken? Altijd welkom in de Warande!

Het podium is van jou, geniet ervan.

Mark Adriaenssens
productiemedewerker muziek, comedy,
jeugd en scholen, Plein de Cirque

foto: Stad Turnhout

“Hoop geven is ook een vorm van verzet”

De Warande focust in het seizoen 2026-2027 op verzet dat ontstaat waar je het niet verwacht, en groeit vanuit een diepe drang om te blijven bestaan. Daarnaast gaat de Warande ook op zoek naar veerkracht die licht brengt, warmte geeft en perspectief opent. Programmator Sarah Bracke licht het jaarthema toe in een gesprek met Gilles Pollak, theatermaker met een focus op licht en decor. Hij staat dit seizoen solo en samen met Camping Sunset in Turnhout.

foto's: Dries Luyten en Lynn Van Oijstaeijen

Waarom voelt de Warande de noodzaak om met dit thema aan de slag te gaan?

Sarah Bracke: “Verzet en veerkracht zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden: veerkracht zit in verzet, verzet zit in veerkracht. Ik zie ze als een spectrum. We zetten erop in vanuit een zachtheid of net vanop de barricade. Wat zich in het donker of de marge afspeelt, geven we zichtbaarheid, om er de schoonheid van in te zien. Maar ook wat net heel intiem of warm is, lichten we graag uit.”

Verzet en veerkracht zijn zeker vandaag geen vrijblijvende thema's. Wil de Warande hiermee ook een positie innemen?

Sarah: “De Warande staat als een vuurtoren in de stad en werkt samen met allerlei partners die de humuslaag van de regio beantwoorden of bevragen. Hierdoor kunnen we niet anders dan deze thema's aan te kaarten. Zeker omdat kunst net een middel kan zijn om iets zichtbaar te maken, om meerstemmigheid te brengen of net om te troosten. Kunst kan out of the box met creatieve oplossingen komen, maar ook manieren aanreiken om iets aan te kaarten of om mensen te verbinden zonder oplossingen te bieden.”

Wat betekenen verzet en veerkracht voor jullie persoonlijk?

Sarah: “Voor mij zijn veerkracht en verzet inherent aan kunst. Bij veerkracht denk ik aan overgangsrutuelen met textiel en dans, aan het brood en spelen als remedie tegen hard labour of aan diepe ontroering. Zo is theater enerzijds mijn vlucht uit de willekeur en absurditeit van deze wereld, maar doet het me anderzijds op een andere manier naar diezelfde wereld kijken. Daarin zit dan weer het verzet. Kunst kan een spiegel bieden voor wat leeft en daarmee reactie teweegbrengen. Denk bijvoorbeeld aan het ontstaan van België met ‘de Stomme van Portici’, aan het kritische dadaïsme (kunstbeweging uit

begin 20ste eeuw – red.) of aan de murals van Banksy. Kunst is een trigger, iets dat tijd en ruimte kan overstijgen. Veerkracht en verzet zijn inherent aan de kunst en het mens-zijn.”

Gilles Pollak: “Verzet klinkt zo heftig, terwijl ik denk dat het heel logisch is. Kijk naar wat er nu aan de hand is in de wereld: het zit gewoon in je natuur om daar tegenin te gaan. Veerkracht doet mij denken aan de hele tijd blijven doorgaan. Ook al lukt het niet of luistert er niemand, toch blijf je gaan voor wat je echt heel belangrijk vindt.”

Sarah: “Blijven volhouden, hoop geven en strijden is ook een vorm van verzet.”

Gilles, verzet tegen de gebaande manier van werken in de theaterwereld zit in het DNA van Camping Sunset. Zit het ook in de voorstelling die jullie in Turnhout creëren in april 2027?

Gilles: “Camping Sunset is ontstaan vanuit een verzet tegen de geplogenheden in de kunstenwereld. In 2019 waren we net afgestudeerde theatermakers die samen voorstellingen wilden maken en veel wilden spelen met een grote groep. Financieel en praktisch kan dat eigenlijk niet. Daarom repeteren we heel kort, om daarna langer te spelen. Zo blijven we aan een voorstelling werken, ook tijdens het spelen. De toeschouwer mag op verschillende dagen terugkeren. De voorstelling is nooit af. Zelfs de laatste dag kunnen we nog scènes van plaats wisselen en het licht, de muziek of de kostuums veranderen. Zo blijven we onszelf bevragen.”

“In plaats van altijd meer en steeds grootser kijken we terug naar beneden: wat willen we echt bereiken als wij een voorstelling maken? Het is nog vroeg om al veel te vertellen over ‘Camping Sunset goes Underground’, de werktitel van de voorstelling die we in Turnhout maken. Maar zonder heel letterlijk te zeggen dat

we ons gaan verzetten, zit het thema zeker in deze voorstelling.”

Sarah: “Door jullie manier van maken, gaan jullie in verzet. Jullie vertrekken vaak vanuit repertoire en stellen de klassieke theaterlogica in vraag. Jullie maken theater op locatie, wat sowieso spannend is en een ander publiek bereikt.”

Gilles: “Afgelopen zomer speelden we met dragperformers die nog nooit een voorstelling hadden gespeeld. Door die samenwerking merkten we dat wij soms vastzitten in de manier waarop Camping Sunset het altijd doet. Het komt er dan op neer om je aan te passen en niet te denken: dit is ons idee en het is de goeie werkwijze. In plaats daarvan bedenken we wat er nodig is om iets te maken.”

Sarah: “Het is maatschappelijk erg relevant om bepaalde zaken in vraag te stellen. Zo geef je ook ruimte aan wat er bloeit onder de grond. Jullie benadering is positief: jullie gaan niet akkoord met een systeem en vragen je af hoe het kan worden omgekeerd.”

Je komt ook met je solovoorstelling ‘lightparticles inc.’ naar de Warande. Daarin zoek je naar een theater van licht. Waarom is licht in theater voor jou meer dan een ondersteunend element?

Gilles: “Doorgaans worden lampen heel functioneel gebruikt om iets te belichten. Hun eigen verhaal blijft onderbelicht. Ik vind dat jammer. Daarom bracht ik verschillende lampen bij elkaar. De voorstelling brengt vanuit de schoonheid van het licht een soort verwondering. ‘lightparticles inc.’ bestaat uit mij en uit lampen. (lacht) En uit het publiek en de ruimte, die is ook heel bepalend. Ik speel altijd op iets gekkere plekken. Iedere locatie voegt zoveel dingen toe. Ook waar bijna geen magie bestaat, kan je schoonheid en illusies creëren.”

**“Blijven volhouden, hoop geven en strijden is ook een vorm van verzet.”
– Sarah Bracke**

Sarah: “In Turnhout speelt de voorstelling ondergronds. Kelders zijn plekken die je niet ziet, vaak wat *schmütziger*, vol rommel of met verborgen schatten. Er zit echt veel onder de grond wat niemand weet of wat niemand ziet, maar wat zo’n schoonheid in zich meedraagt.”

Gilles: “De voorstelling is ook een ode aan de locatie. Het is mooi om te spelen op plekken waar anders nooit een voorstelling staat. ‘lightparticles inc.’ is een verzet van vertragen en niet meegaan in de ratrace. Ik reis met mijn lampen met de trein naar iedere speelplek. Dat is niet de makkelijkste manier, maar het is echt een verzet om op een langzame en veel duurzamere manier met de trein te reizen naar speelplekken. Door al een dag op voorhand ergens toe te komen, bouw ik meer een band op met die plek.”

Sarah: “De voorstelling zelf is ook echt vakmanschap.”

Gilles: “Er is een moment waarop een lamp tien minuten nodig heeft om volledig op te warmen. Daar zitten we dan met z’n allen tien minuten naar te kijken. Die rust vind ik zo schoon.”

Sarah, hoe ga je als programmator in dialoog met kunstenaars en artiesten over verzet en veerkracht?

Sarah: “Over disciplines heen zijn we gericht kunstenaars gaan aanspreken. We zochten ook naar passende locaties of sferen. Aan Camping Sunset vroegen we om op maat te werken. Door hen carte blanche te geven, ontdekken we welke betekenissen kunstenaars geven aan dit thema. Op dezelfde manier werken we met huisartiesten Adriaan Severins en Comp. Marius, met wie we nu een duurzaam

parcours uitbouwen. Ze hebben verzet en veerkracht echt in hun werkwijze opgenomen. Zo krijg je een specifieke dialoog tussen kunstenaar, publiek en kunstinstellingen.”

“In de programmatie vind je veerkracht onder meer ook terug in het concert van Portland of de samenwerking met Alegria. Die vzw komt op voor de omkadering van mensen met kanker en presenteert een expo en optreden van Jef Neve. En dan is er natuurlijk ook ‘Badke(remix)’, waarin twee Palestijnse regisseurs aan de slag gaan met een volksdans. Bij verzet denk ik aan ‘Yongoyéli’ van Circus Baobab, over de emancipatie van de Afrikaanse vrouw. Maar ook aan Philippe Van Wolputte die met zijn expo ‘Child’s Play’ de stad in al haar facetten in beeld brengt, en zeker ook het meer obscure. Of aan Armin Mola die nu komt met ‘I hate (and love) you, Belgium’ nadat hij eerder al ‘I hate (and love) you, Iran’ bracht.”

Wat brengen verzet en veerkracht dit seizoen nog teweeg in de Warande?

Sarah: “Zowel verrassing als verbinding. Meerstemmigheid die zeemzoet is of net heel schurend kan zijn. Dat zit ook echt in het DNA van de Warande: met de klok mee en tegendraads. En het wordt een seizoen met veel verrassingen: andere manieren

van kijken, veel belevingen. In het voorjaar zijn de locatieprojecten ‘UIT HET DONKER’ en ‘Onder de Grond’ daar voorbeelden van. Al moet je ook zeker de agenda in het oog houden voor andere voorstellingen en shows die we doorheen het seizoen nog bekendmaken. Kortom, ik hoop dat verzet en veerkracht heel voelbaar worden in alles wat we doen: publiekswerking, programmatie, hoe het huis aanvoelt als je binnenstapt.”

Gilles: “Het is goed dat mensen na een voorstelling anders gaan kijken naar dingen die dagelijks gebeuren. Of dat ze even door elkaar worden geschud. Ik denk dat verzet en veerkracht op dat vlak heel wat kunnen teweegbrengen.”

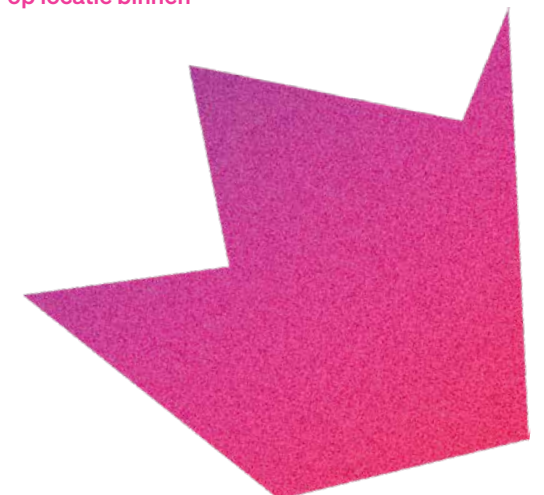
CAMPING SUNSET GOES UNDERGROUND

vr 16, za 17 & zo 18 apr
vr om 20.15 uur
za om 15 en 20.15 uur
zo om 15 uur
op locatie buiten

LIGHTPARTICLES INC. GILLES POLLAK/MONTY

wo 28 apr
om 15, 18.30 en 20.15 uur
op locatie binnen

“Veerkracht doet mij denken aan de hele tijd blijven doorgaan. Ook al lukt het niet of luistert er niemand, toch blijf je gaan voor wat je echt heel belangrijk vindt.”
– Gilles Pollak

Ontdek de muzikale toppers van morgen met

LIFT

LIFT #1 — ZA 3 OKT

ROUFAIDA + ELIS FLOREEN

Filmische alt-pop en Noord-Afrikaanse klanken

“Met een subtiele mix van elektronica en een beetje folk, dat alles gevat in een r&b-esthetiek, boetseert Roufaida een taal die persoonlijk is en tegelijk genoeg mensen aanspreekt. (...) Sterk debuut!”

— De Standaard

“Elis Floreen is het fleurige alias van de Limburgse Marijke Maes. Ze won in 2016 al de prijs voor ‘Most Promising Artist’ op de Red Bull Elektropedia Awards. (...) En jawel: oefening, scholing én een ongelooflijke stem baart kunst.” — VRT

nov 2025: **Adja** + Helena Casella

Zes staande concerten, vaak een double bill, in de KUUB: dat is LIFT, de concertreeks voor muzikale ontdekkers. Spannend, energiek, onvoorspelbaar en een tikje schurend. Dit wil je niet missen. Ontdek hier de line-up van de eerste drie LIFT-avonden. En laat de foto's je even meevoeren naar enkele LIFT-toppers van vorig seizoen. foto's LIFT 2025-2026: Joke Puype

apr 2026: **Dressed Like Boys** + support: Frans Kalf

MEELIFTEN?

De LIFT-tickets zijn sowieso scherp geprijsd. Ga je voor onze reeksen Kleine LIFT of Grote LIFT dan geniet je helemaal van bodemtarieven.

KLEINE LIFT

30 euro i.p.v. 48 euro / 21 euro (-26)

za 3 okt – Roufaida + Elis Floreen

za 7 nov – Lézard + Rosie Stuart

za 12 dec – WASTE + STEVE

GROTE LIFT

70 euro i.p.v. 112 euro / 49 euro (-26)

za 3 okt – Roufaida + Elis Floreen

za 7 nov – Lézard + Rosie Stuart

za 12 dec – WASTE + STEVE

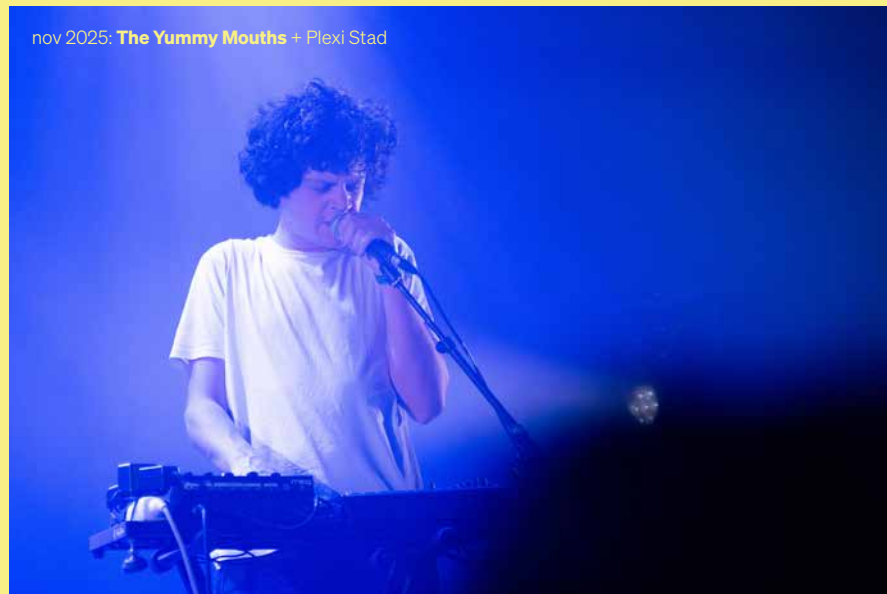
vr 12 feb – tba

za 13 mrt – tba

za 3 apr – tba

za 8 mei – tba

nov 2025: **The Yummy Mouths** + Plexi Stad

LIFT # 2 — ZA 7 NOV**LÉZARD + ROSIE STUART**

Tegendraadse discopunk en rauwe nummers vol contrasten

“Lézard al eens live gezien? En daar ook zo godvergeten vrolijk van geworden? Dit Belgische vijftal bezit namelijk alles wat een lekker bandje moet hebben: uitstraling, energie, smaak en niet in de laatste plaats aanstekelijke liedjes, om keihard mee te zingen en zo hoog mogelijk op mee te springen.” — OOR

“Poprock die niet vies is van 90's-heldinnen als Alanis Morissette of Liz Phair, maar met een heel frisse blik. Eerlijke muziek waarmee ze het naar eigen zeggen opneemt tegen de muren om haar heen, de wereld in het algemeen en zelfs zichzelf. Sommige hypes zijn waar en hebben alle bestaansrecht. Rosie Stuart is er één van.” — Luminous Dash

feb 2026: LIFT Late Shift - Aili + **Vieze Meisje** + Affaire + YOKOCHO

LIFT # 3 — ZA 12 DEC**WASTE + STEVE**

Mix van grunge en donkere postpunk versus mix van punk en hiphop

“WASTE is de naam van een vijftallige gitaarband die in een mum van tijd de moshpit kwijlend in gang kan duwen. Haar nummer ‘Dog House’ is de ultieme plaat voor een energieke dans. Met een zanger die zichzelf al in de eerste 30 seconden naar de waanzin schreeuwt, heeft de fan van het hardere werk dan ook heel wat om de tanden in te zetten.” — VRT

“Of het nu in een zweterige zaal of je eigen woonkamer is, STEVE dwingt je om mee te gaan in hun storm. En dat doen we met plezier.” — Dansende Beren

feb 2026: LIFT Late Shift - **Aili** + Vieze Meisje + Affaire + YOKOCHO

LIFT

mei 2026: philine + **Judith**

“Via de lach naar de serieuze vragen: dat is misschien wel ons krachtigste wapen”

De tijd staat niet stil, ook niet voor topchoreografen Martin Zimmermann en Sidi Larbi Cherkaoui. In ‘HAS BEEN’ staan ze voor het eerst samen op de scène om het te hebben over ouder worden. Daarbij refereren ze ook aan vroeger: “Emoties uit het verleden vormen onze brandstof en onze inspiratie.”

foto's: B. Stücheli

Waarom is dit het juiste moment voor deze voorstelling?

Sidi Larbi Cherkaoui: “Ik denk dat we eindelijk oud genoeg zijn om het samen over ouder worden te hebben. Ik ben nu vijftig jaar en zit in mijn midlifecrisis. Ik wilde een stap terugzetten en na zes jaar het performen weer oppikken. Ik ben zo’n fan van Martins werk, al meer dan 25 jaar. Hij creëert woordloze visuele universums waarin hij hedendaags circus combineert met andere kunstvormen zoals theater en dans. Daarom voelde ik me al vroeg erg verbonden met wat hij doet.”

Martin Zimmermann: “Wat me aantrekt in het werk van Larbi, is het feit dat hij verschillende artistieke invalshoeken mixt en combineert. Hij werkt met beelden die hij in fragmenten opknipt en monteert, zoals in een videoclip of bij het zappen tussen televisiezenders. Hij is open en zoekend en brengt zichzelf bewust in moeilijke situaties. Plots woonde en werkte hij in Zwitserland, als artistiek directeur van het Ballet du Grand Théâtre de Genève. Ik nodigde Larbi uit bij mij in Zürich. In mijn kunstvorm gebruik ik geen woorden, en maar weinig mensen kunnen daarover spreken. Maar met Larbi lukt dat heel goed. We zeggen gewoon wat we denken, als vrienden. Ik denk dat ik dat twintig jaar geleden niet kon, dan gaf kritiek me te veel stress.”

Hoe verloopt jullie samenwerking? Creëren jullie echt samen?

Martin: “Ik ervaar het als een mirakel dat het zo goed werkt tussen ons. Want je weet bij de start nooit hoe het proces zal verlopen. We hebben beiden onze eigen vragen en verhalen, die we in deze voorstelling naar voren brengen. Dat maakt het sprankelend en interessant.”

Larbi: “We proberen dingen van het verleden terug te brengen, want ‘HAS BEEN’ gaat over een soort nostalgie naar een bepaalde tijd. Dat gebeurt heel erg al spelend, heel simpel eigenlijk. Het is alsof twee kinderen een kasteel maken. Soms vernielt de ene de toren van de andere, maar daaruit kan dan weer iets anders groeien. Het is ook alsof we getrouwd zijn. Als de ene vastzit, heeft de andere vaak een oplossing.”

“In deze voorstelling gaat het om kunst, om leven en dood. Het gaat om ouder worden en elkaar entertainen. Martins werk is erg humoristisch, hij verbindt met humor. Humor is voor mij de hoogste kunstvorm omdat grappig zijn heel moeilijk is. Ik ben meer een tragische persoon. Maar tragedie kan ook humoristisch zijn, en omgekeerd kan humor ook heel tragisch worden. We stellen elkaar voortdurend de vraag: is dit grappig of is dit tragisch? ‘HAS BEEN’ zit tussen wat ons doet lachen en wat ons doet huilen.”

Martin: “Larbi en ik hebben elk onze eigen ideeën en invalshoeken, en onze lichamen zijn ook anders. Tegelijk is er ook veel liefde tussen ons. We werken samen op een zachte en elegante manier, dat vind ik best bijzonder.”

Larbi: “Er zijn dingen die je kan doen op je 25ste, maar niet meer als je vijftig bent. Daarom moet ik geduldig zijn met mezelf. Ik vind het moeilijk om met mezelf te werken, maar niet met Martin. Dat gaat heel natuurlijk. Hij is erg dynamisch en een echte ambachtsman. We werken ook samen met anderen, waaronder de drie muzikanten die ons ondersteunen. Dat is voor ons een echt geschenk. We delen allemaal onze kennis, maar dagen elkaar ook uit. Zo wordt de scène een plek van ambiguïteit en instabiliteit, best spannend.”

Martin: “‘HAS BEEN’ is op een bepaalde manier ook poëzie in beweging. In Zürich is het dadaïsme heel groot, en in België het surrealisme. Die twee artistieke bewegingen laten we elkaar ontmoeten, zonder beperkingen. ‘HAS BEEN’ is geen theatervoorstelling, eerder een videoclip van anderhalf uur. Daarin stellen we onszelf de vraag of we op onze leeftijd de dingen nog kunnen doen zoals we die voorheen deden. Soms is dat niet het geval, maar een andere keer ben je verbaasd dat het wel nog lukt. Het lijkt me daarom boeiend om over tien of twintig jaar opnieuw samen een voorstelling te maken.”

“Dans is helemaal geen arrogante kunstvorm, maar een medium waarin mensen zichzelf blootgeven.” Dat vertelde jij, Larbi, destijds in een interview als curator van het dansprogramma van de Warande. Mogen we bij ‘HAS BEEN’ dat blootgeven zien in het licht van het ouder worden?

Larbi: “Ja. We leven in een wereld van constante beoordelingen. Mensen beoordelen elkaar omdat ze te jong te zijn of omdat ze te oud te zijn, omdat ze te dit of te dat zijn. We hebben de neiging om iedereen in een vakje te plaatsen. Martin en ik proberen uit die vakjes te springen. ‘HAS BEEN’ refereert aan de MTV-generatie en de jaren 80. Met zachtheid en zorg kijken we terug naar de emoties van toen. Ik heb het gevoel dat we vandaag in een wereld leven die verstoken is van emotie. Veel mensen

zijn afgestompt. Afgestompt voor elkaar en voor hun eigen ellende, maar ook voor het leed van de mensen om hen heen en de verschrikkingen die zich in de wereld afspelen. Ooit werden empathie en solidariteit gezien als iets krachtigs, iets betekenisvol, iets noodzakelijks. Nu worden ze beschouwd als een teken van zwakte.”

“Emoties uit het verleden vormen onze brandstof en onze inspiratie. Die vinden we bij Grace Jones of Madonna, maar ik laat me ook inspireren door mijn moeder, mijn grootmoeder en mijn Marokkaanse tante.”

Martin: “Ik voel me verbonden met de stille film, met Buster Keaton, Charlie Chaplin en Jacques Tati. Ik kom uit dezelfde familie, die van de humor met de situatie en het lichaam, maar zonder tekst. Die fysieke acteurs zijn voor mij eigenlijk choreografen. Ik hou van hen, maar ik wil hen niet kopiëren omdat het genieën zijn.”

De Warande focust het komende seizoen op de thema's verzet en veerkracht. Spelen die ook in jullie werk een rol?

Larbi: "Ik wil me verzetten tegen het feit dat de wereld ons soms harteloos probeert te maken en ons laat evolueren naar een situatie waarin we ons nergens meer iets van aantrekken. Zelfs in de kunstwereld zijn er mensen die denken dat kunst geen emotionele impact moet hebben. Ik tuimelde net in de kunst omdat het een drager van emoties is. Ik vond er een manier om me uit te drukken. Natuurlijk evolueert mijn waardensysteem, maar ik blijf me verzetten tegen onachtzaamheid en verwaarlozing. Verzet en veerkracht geven mij het vermogen om terug te veren en verbonden te blijven met de wereld om me heen. Verzet is stabiel als een steen, veerkracht flexibel als bamboe."

"Voor mij zijn verzet en veerkracht vandaag extreem nodig. 'HAS BEEN' is geen politieke voorstelling, maar de wereld is wel aanwezig, ook die van het verleden. Want sommige problemen van vroeger zijn er nu nog steeds, denk maar aan racisme of de veranderende machtsverhoudingen tussen landen. Dat zit zelfs in de muziekkeuze. Alexandre Dai Castaing componeert voor onze voorstelling, maar we brengen ook muziek uit de jaren 80. Achter de aanstekelijke, ritmische liedjes van toen schuilen vaak ernstige teksten. Daarin klinken morele overtuiging en bezorgdheid over de staat van de wereld door."

Martin: "Ik kijk rond en zie lichamen die lijden. Arbeid kan de wervelkolom van een persoon veranderen, net als diens bewegingen en manier van stappen. Dat inspireert mij. Ik wil spelen voor de mensen die een moeilijk leven hebben, die nooit naar het theater kunnen. Ik wil dat ze zich kunnen herkennen in mijn spel, dat ze beseffen dat ze oké zijn zoals ze zijn. Hun harde leven draagt een schoonheid in zich."

"Ook al zijn we niet hetzelfde, we zijn wel vergelijkbaar. Elkaar graag zien, samen plezier maken en via de lach naar de serieuze vragen gaan, is misschien wel het krachtigste wapen vandaag. Ik ben misschien naïef, maar het is de weg die ik al jaren probeer te volgen. Het is natuurlijk niet voor iedereen even makkelijk om zo door het leven te gaan. Maar ik merk dat ik op deze manier deuren open en in verbinding kom met geweldige mensen."

Larbi, dit is zeker niet de eerste keer dat je in de Warande bent. Wat is jouw band met de Warande en met Turnhout?

Larbi: "Nergens in België was ik als choreograaf zo lang aan de slag als in de Warande. Ik voelde me er altijd al heel veilig en welkom omdat er altijd mensen waren die konden connecteren met mijn werk. Ik ben een nomade, en werk nu al vijf jaar vooral in Zwitserland. Al 26 jaar keer ik geregeld terug naar Turnhout, en toch blijft het elke keer spannend. Ik ben er heel dicht bij mijn thuis in Antwerpen. Mijn moeder kan komen kijken! Ik hoop dat ik haar zal verrassen met dingen die ze niet verwacht."

Martin: "België bracht veel beroemde choreografen voort. Voor mij is het altijd een plezier om er te spelen. Voor onze kunstvormen is het een bijzonder land. Ik ben heel trots op Larbi, en ik ben gelukkig dat hij ook voor mij de deuren van de Warande kan openen door de band die hij heeft met het huis."

**HAS BEEN
SIDI LARBI CHERKAOUI
MARTIN ZIMMERMANN**

**première
do 24 en vr 25 sep om 20.15 uur
Schouwburg, zittend**

DANS MEE

tijdens
UIT HET DONKER
in de Hoge Rielen

Iedereen die houdt van dansen, kan meedoen. Dit is een gratis en open project waarop dansers van alle niveaus en alle leeftijden welkom zijn. Er zijn geen audities. Na een open workshopdag op

zaterdag 19 september volgen er vanaf 3 oktober zestien repetities op zaterdag (voormiddag of namiddag). Meer info: warande.be

meer
info over
UIT HET DONKER

meer
info over
meedansen

UIT HET DONKER is een samenwerking van provinciaal cultuurhuis de Warande, gemeente Kasterlee en de Hoge Rielen.

YOUNG BOARD *aan het woord*

Aankomend seizoen is er veel te doen in de Warande. Het programma biedt een brede waaier aan met activiteiten voor jong en oud. Jongeren krijgen ook een kans om in de spotlight te staan of om ernaar te kijken, aan hen de keuze! Binnen de Young Board kregen jongeren de kans om voorstellingen uit te kiezen die hun interesse wekten.

Je kan ze nu vinden in hun reeks *Tips van de Young Board!*

Wij zijn Lien en Bink, twee jongeren die actief zijn in de Young Board, en die elkaar interviewen over elkaars favoriete activiteiten aankomend seizoen. Speciaal voor jongeren maakten we de Warande Wijzer. Daarmee kies je makkelijk welke voorstelling het best bij je past.

B: "Hey Lien!"

L: "Hey Bink! Jij hebt ook voorstellingen uitgezocht voor de reeks *Tips van de Young Board*. Welke spraken jou het meeste aan?"

B: "Ja, klopt! De voorstelling 'My Body As A Commodity' van Anne-Laure Vandeputte. Deze heb ik eerder al gezien en vond ik enorm de moeite waard."

L: "Zou je die dan een tweede keer willen zien?"

B: "Zeker weten! Ik zag de voorstelling vorig jaar in januari en was onder de indruk van het spel. Voor een tweede keer naar hetzelfde stuk gaan, heb ik al eerder gedaan. Ik merk altijd dingen op die ik de eerste keer niet zag."

B: "Waarvoor koos jij?"

L: "Persoonlijk ben ik een theaterliefhebber, vandaar dat ik koos voor De Mannschaft met hun voorstelling 'Nickenik'. Deze haalde de reeks niet, maar lijkt me wel een bezoekje waard."

B: "Waarom koos je voor de voorstelling?"

L: "Ik ging al eerder naar enkele voorstellingen van dit theatergezelschap. Ze spelen in op de leefwereld van jongeren en tonen de emoties die daarin hun plek eisen."

Buiten theater is er nog meer te doen in de Warande. Muziek, dans, circus en zelfs klassieke muziek zijn terug te vinden binnen en buiten de muren. Ook voor jongeren zitten daar interessante voorstellingen tussen.

B: "Ben jij al eens naar een concert in de KUUB geweest?"

L: "Nee, nog nooit. Ikzelf ben er niet zo van op de hoogte... Ging jij al eens eerder?"

B: "Ja, al een aantal keer. Afgelopen seizoen naar Dressed Like Boys. Dat was een hele leuke avond. Voor dit seizoen heb ik de reeks Kleine Lift gekocht samen met mijn zus. Met de jongerenkorting is het een aanrader om zo op ontdekking te gaan."

L: "Ik heb een ticket voor de dansvoorstelling 'Badke(remix)'. Dat zijn tien Palestijnse dansers die ons overtuigen van de kracht van beweging."

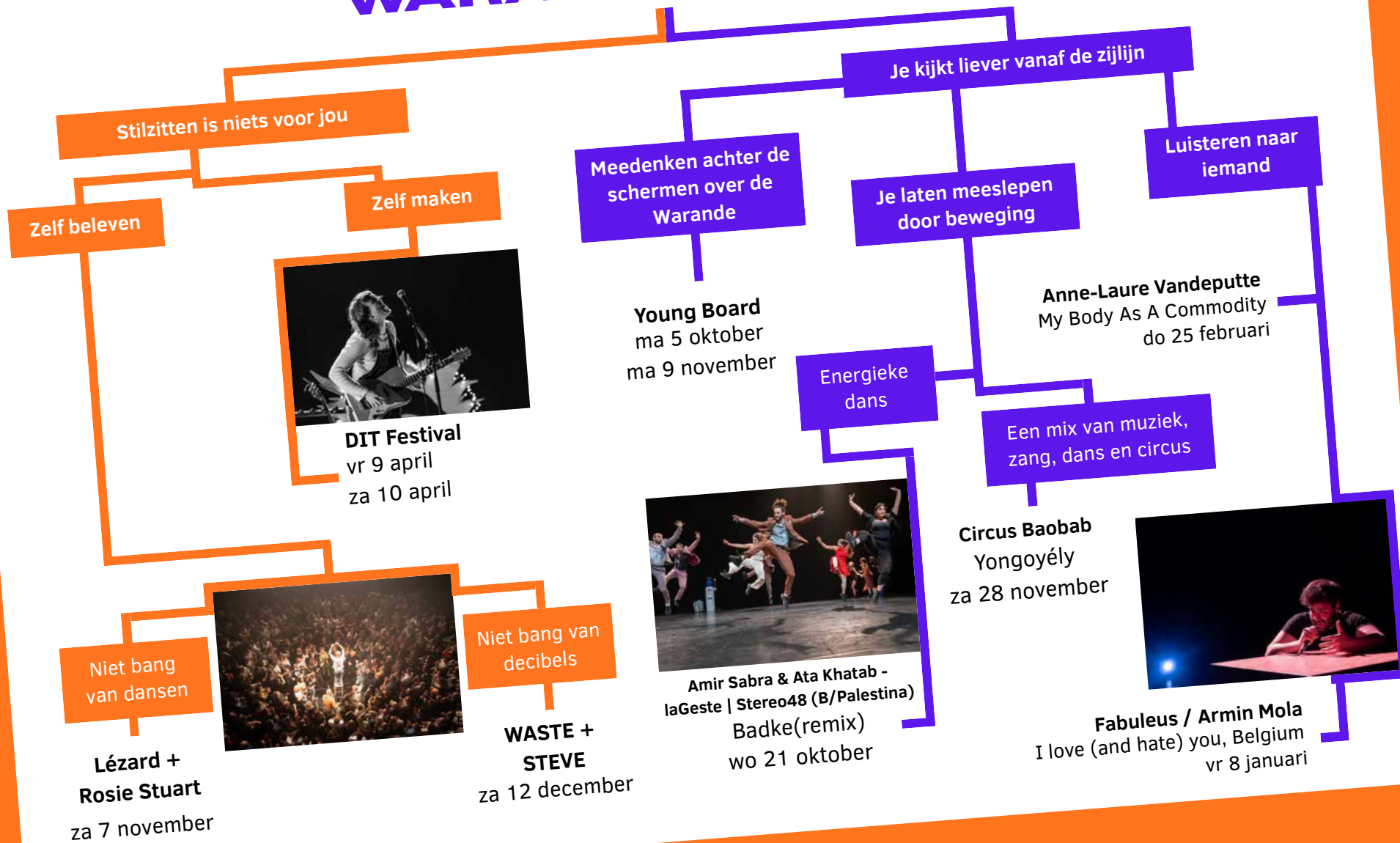
B: "Dan zie ik je daar! Ik kijk alvast uit naar de voorstellingen."

L: "Of tot op een volgende Young Board!"

De volgende Young Boards vinden plaats op 5 oktober en 9 november, meer info vind je op warande.be.

Last van keuzestress of heb je nog geen idee waar je heen wil? Da's lastig!
Maar geen nood: de Warande Wijzer helpt je om een activiteit te vinden
die matcht met jouw interesses!

WARANDE WIJZER

“De Warande is een plek waar je welkom bent, en waar je gewoon mag zijn”

Maak kennis met de publiekswerking van de Warande. Het gezicht daarvan is Afua Agyare. Ze bouwt bruggen, gaat in dialoog en verlaagt drempels als het moet. Als publiekswerker wil Afua het “speelvlak verbreden. Voor iedereen. In de Kempen en ver daarbuiten”, zoals de visie van de Warande luidt. Of zoals ze het zelf zegt: “Hallo, ik ben hier. Spring gerust binnen, je bent welkom.”

foto's: Victoriano Moreno, Afua Agyare en Bart Van der Moeren

Enkele dagen voor het gesprek met Afua werd de Centrale Hal van de Warande nog overgenomen door capoeiristas, beoefenaars van de Braziliaanse krijgskunst capoeira. Het initiatief kwam van Pé Na Trilha, een Kempense wandelclub “met een Braziliaanse tint”. Afua is nog steeds enthousiast: “We zagen kinderen uit verschillende gemeenschappen, niet alleen de Braziliaanse. Zo hebben we het graag: open deuren, verlaagde drempels.”

VERBINDEN

Met haar publiekswerking wil de Warande individuen, groepen en verenigingen kansen geven om fijne activiteiten te organiseren. “De Warande wil een open plek zijn, waar mensen zich welkom voelen en waar ruimte is voor ontmoeting”, vertelt Afua. “Heb je een idee, klein of groot? Ik hoor het graag. Mis je iets in onze publieke ruimtes? Of zou je graag iets zien, organiseren of mee mogelijk maken? Laat het gerust weten. Ik probeer mensen met elkaar te verbinden. Onder sommige voorstellen kunnen wij als de Warande mee onze schouders zetten. Als wij zelf niet kunnen participeren, ga ik op zoek naar goede partners.”

Om te weten wat leeft, houdt Afua contact met verschillende partners en gemeenschappen. “Zij sporen vaak snel zaken op die een succes kunnen worden of die erg leven. Ik doe bewust een beroep op hun expertise omdat ik zelf niet alles kan weten. Hun kennis en onze samenwerking zijn een grote meerwaarde voor de Warande.”

ONTMOETEN

Een forum waarop Afua veel nieuwe contacten legt, is de werkgroep Cultuur en Diversiteit van de Turnhoutse cultuurraad en Avansa Kempen. Daar komen verschillende verenigingen, partners en brugfiguren uit Turnhout samen. “Op een van de vergaderingen kregen we te horen dat er nood is aan een feest enkel voor vrouwen. Uit verschillende hoeken kregen we enthousiaste reacties. Sommige vrouwen hebben het gevoel dat ze op zo’n feest meer zichzelf kunnen zijn, anderen zijn blij dat ze hun gezin eens thuis kunnen laten. Jongere vrouwen die zich niet thuis voelen in de huidige uitgaanscultuur, zien hierin de kans om wél uit te gaan. We namen kunstlab Madam Fortuna onder de arm en in maart 2027 is het zover. Wat we

precies gaan doen, werken we samen uit in de komende maanden.”

De Warande heeft een uitgebreide eigen programmatie. Publiekswerking betekent ook dat Afua uitzoekt hoe mensen makkelijker de weg vinden naar voorstellingen en concerten. Vaak komt het erop neer om rond het aanbod een ontmoetingsmoment te creëren. “Doorheen de publiekswerking willen we een band creëren zodat mensen beseffen dat de Warande een plek is waar ze welkom zijn en waar ze gewoon mogen zijn. Niet alles wat er in de Warande gebeurt, is voor iedereen. Maar er is wel altijd iets voor iedereen. We streven ernaar dat elke persoon zich hier goed voelt.”

WARME TAFELS

“Soms volstaat het om letterlijk ruimte te maken”, gaat Afua verder. “Dat doen we met onze Warme Tafels. Mensen zijn welkom om hun gerechten en verhalen te delen. Het is echt een voorbeeld van hoe we ontmoeting laagdrempelig maken. We organiseren de Warme Tafels

telkens samen met een partner. We staan trouwens open voor nieuwe mensen, groepen of verenigingen die graag mee een Warme Tafel willen hosten. De kracht zit in de toegankelijkheid: iedereen kan aansluiten. Mensen mogen een klein gerechtje meebrengen om te delen, maar dat hoeft helemaal niet. De Warande en de partnerorganisatie zorgen altijd voor eten, zodat niemand het gevoel heeft dat er een drempel is om deel te nemen. Het gaat vooral om samenkomen, verhalen delen en elkaar leren kennen in een warme en ongedwongen sfeer.”

“Een voorstelling bijwonen, is voor sommigen een te grote stap. Sociaal contact hebben, kan soms volstaan. Of gewoon naar de Warande komen om er even op je computer te werken, de krant te lezen of naar het toilet te gaan. Maakt niet uit, je bent welkom. Tegelijk verliezen we niet uit het oog dat we een cultuurhuis zijn. De link met cultuur zoeken we altijd, al kan die dus ook betekenen dat iemand gewoon in de Warande binnenwandelt.”

GROEIEN EN BLOEIEN

De publiekswerking van de Warande is niet af, en kan dat misschien nooit zijn. Maar de wil om met individuen, groepen en gemeenschappen in dialoog te gaan, is sterk aanwezig. Uit die dialoog kunnen mooie dingen groeien en bloeien. Afua geeft het voorbeeld van Kleine C, alias Kleine César, een 17-jarige rapper uit Turnhout. “Tijdens een van de Warme Tafels trad hij op in de Centrale Hal. Hij vertelde me dat hij graag op een groter podium wilde staan. En wij gaven hem de kans om op te treden tijdens Lokale Helden, een concertavond met lokaal

talent in de KUUB. Voor mij toont dit aan dat we binnen de Warande mensen en hun talenten willen zien, erkennen en waarderen. Zo krijgen ideeën de ruimte om verder te groeien.”

“Niet alles wat er in de Warande gebeurt, is voor iedereen. Maar er is wel altijd iets voor iedereen.”

– Afua Agyare

Broed je op een concreet plan voor een culturele activiteit? Heb je een vaag idee dat je verder wil uitwerken? Zoek je partners om je culturele plannen te realiseren? Contacteer dan Afua Agyare via afua.agyare@warande.be.

“DINAMO is mijn tweede familie”

Ook overdag is er veel beweging in de Warande. Dat is onder meer te danken aan DINAMO. De vele cursussen, de koffiemomenten aan de Rode Toog, Praatpunt en andere activiteiten zorgen voor heel wat begankenis. En ook voor warmte, dankzij het gemeenschapsgevoel en de verhalen die naar boven komen. Greet, Swa, Ali, Peggy en Jolien vertellen wat DINAMO voor hen betekent. foto's: Victoriano Moreno

“Vrijwilliger bij DINAMO van vader op dochter” – Greet

GREET, vrijwilliger aan de balie van DINAMO, in de bibliotheek en bij de Warande

“Toen ik stopte met werken, wilde ik actief blijven. Mijn vader gaf twintig jaar les bij DINAMO en had hier een vriendengroep opgebouwd. Dat maakte me benieuwd naar DINAMO. Ik wilde geen les geven – wat wil je als je beide ouders leerkrachten waren. Maar de balie, dat zei me wel wat. Het is veel meer dan enkel administratie. Eerst deed ik dat een halve dag per week. Maar het bleek zo plezant dat ik nu een volledige dag kom en ook help aan de toog.”

“Een van onze cursisten, Adrienne, komt hier geregeld langs. Ze is nog heel erg bij de pinken, maar haar zicht is niet meer al te best. Daarom schrijven wij haar cursusaftspraken neer in hele grote letters. Op een dag stond ze hier met de instructies van haar nieuwe fornuis. Die waren veel te klein geschreven. We hebben die dan voor haar in grote letters overgeschreven. Adrienne was in de wolken. ‘Nu moet ik geen boterhammen meer eten’, zei ze. Dat was voor mij een echt DINAMO-moment: zij vertrouwt ons en wij kunnen haar helpen.”

“Een praatje en een koffie aan de Rode Toog” – Swa

SWA, vrijwilliger tijdens de koffiemomenten aan de Rode Toog

“Al twintig jaar sta ik verschillende keren per week achter de toog tijdens het dagelijkse koffiemoment. Daar amuseer ik me mee. Ik ontmoet andere mensen, wat ik belangrijk vind. Ik ben niet gemaakt om thuis te blijven zitten. DINAMO is zowat mijn tweede familie. Heeft iemand een slechte dag, dan probeer ik die op te beuren. En vaak is het gewoon lachen geblazen.”

“Veel koffiedrinkers zijn cursisten, maar we zien bijvoorbeeld ook mensen die op bezoek gaan in de gevangenis aan de overkant van de straat. Ook zij hebben soms nood aan een praatje bij een kopje koffie. Je ziet hier Jan met de pet en Pierre met de hoed, zoals ze in Turnhout zeggen.”

“Op een dag was Helmut Lotti aan het repeteren in de KUUB. Toen hij mij om een kopje koffie kwam vragen, was ik helemaal ontdaan. Helmut Lotti! Ik was zo van de kaart, dat ik enkel een ondertas op het koffieapparaat zette. De koffie liep natuurlijk alle kanten op.” (lacht)

**“Sterker in
Nederlands dankzij
Praatpunt” – Ali**

ALI, toogvrijwilliger op maandagavond

“Ooit kwamen mijn vrouw en ik naar Praatpunt om ons Nederlands te verbeteren. Na een tijdje kreeg ik de vraag of ik ook wilde helpen als vrijwilliger. Dat doe ik nog steeds met veel plezier. Ik vind het fijn om te kunnen helpen. Daar maak ik graag tijd voor, naast mijn job.”

“Vandaag is mijn Nederlands al veel beter. Met mijn vrouw ga ik geregeld naar de bibliotheek om wat te lezen. Zo kan ik mijn Nederlands nog verbeteren. Je hoeft je niet te schamen als je fouten maakt. Het is belangrijk om een taal te oefenen als je die wilt leren. Praatpunt is een goede manier om dat te doen, maar ik oefen ook door met mijn collega's op het werk te praten. Ik heb verschillende vrienden die ook naar Praatpunt komen.”

**BENIEUWD NAAR HET PROGRAMMA VAN
DINAMO? ZIN OM ZELF VRIJWILLIGER TE
WORDEN?**

dinamo.warande.be
dinamo@warande.be
014 47 21 64

Kom langs aan de DINAMO-balie in de Warande: op maandag, dinsdag en donderdag van 9 tot 12 uur en van 12.30 tot 14.30 uur, op woensdag en vrijdag van 9 tot 12 uur.

PEGGY, vrijwillige lesgever

“Al jaren volg ik cursussen bij DINAMO. Naar de voorstellingen van de Warande ga ik ook al van bij de opening, net als naar de bibliotheek. Het is hier zowat mijn tweede thuis. Er hangt een hele toffe sfeer.”

“Ik kom hier heel graag en sinds het einde van de coronacrisis ben ik ook vrijwilliger bij DINAMO. Het verschil met een academie of een instelling voor hoger onderwijs, is niet de inhoud of de kwaliteit van de lessen. Die is bij DINAMO zeer hoog! Het verschil zit in de doelstelling. DINAMO geeft mensen de kans om beter te worden in iets wat ze graag doen of willen leren, vrij van allerlei leerplannen. De mensen en de verbinding met anderen staan centraal. Zowel de lesgevers als de deelnemers zijn sterk gemotiveerd en doen mee met heel veel goesting. Niemand moet hier zijn, maar iedereen wil er wel zijn. Hier kan je zijn wie je bent.”

**“Dit is mijn
tweede thuis”
– Peggy**

JOLIEN, coördinator van DINAMO

“Al onze activiteiten worden begeleid door vrijwilligers. Zonder hen is er geen DINAMO. Meer dan 250 vrijwilligers zorgen voor een gevarieerd aanbod dat inspeelt op maatschappelijke noden. En tegelijk zorgen ze voor het menselijke karakter van DINAMO.”

“Onze cursisten komen om nieuwe dingen bij te leren, maar ook om mensen te ontmoeten. Deelnemers aan cursussen kennen elkaar vooraf vaak niet. Maar na een tijdje worden dat soms echt vriendengroepen. Op het einde van een cursus volgen er vaak feestjes. Hier zijn zelfs al koppels ontstaan.”

“We hebben veel gepensioneerde deelnemers, maar ook mensen die deeltijds werken, flexibele werkuren hebben of verlof nemen om deel te nemen. En er zijn ook werkzoekenden of mensen die langdurig thuis zijn. We doen activiteiten in zowat het hele gebouw van de Warande. Zo ontdekken bezoekers van de Warande wat wij doen. En omgekeerd maken onze cursisten kennis met het aanbod van de Warande.”

**“Geen DINAMO
zonder
vrijwilligers”
– Jolien**

**NIET-SCHOOLSE LESSEN,
VRIJWILLIGERSWERK EN
ONTMOETING SINDS DE JAREN 80**

“Indertijd kwam mensen stempelen in de Centrale Hal van de Warande”, vertelt Jolien, coördinator van DINAMO. “Om de talenten van die werkzoekenden meer kansen te geven, richtte de educatiedienst van de Warande DINAMO op. In de beginnende jaren ging het over ongeveer tien lessen. Vandaag zijn het er meer dan driehonderd en is DINAMO een zelfstandige organisatie die openstaat voor iedereen.”

“De cursussen gaan overdag door, al zijn er ook enkele op maandagavond. Die avond is ook een van de vaste momenten van Praatpunt. Elke voormiddag tussen 10 en 11 uur en elke namiddag tussen 2 en 3 uur hebben we ons koffiemoment aan de Rode Toog. Deelnemers van verschillende cursussen verzamelen daar voor een drankje en een babbel. Ook mensen die geen cursus volgen, zijn welkom. Het kloppend hart van DINAMO vind je in de Warande. Maar we zijn ook actief op andere plaatsen in Turnhout zoals de kunstencampus op Turnova of in de Korporaal op site Blairon.”

DE WARME TAFEL

ma 19 okt
17.30 tot 20 uur
in de Centrale Hal

Tijdens een nieuwe editie van de Warme Tafel slaan de Warande en DINAMO de handen in elkaar. Doe jij ook mee? Breng dan iets lekkers mee, voor jezelf of om te delen. Zo proef je niet alleen van de gerechten, maar ook van de verhalen van anderen. Gratis, zonder reservatie. Iedereen is welkom.

“Je ziet er nog goed uit voor je leeftijd”, zeggen ze soms. Zeg, laat die ‘nog’ eens weg”

Een op vijf Belgen is 65 jaar of ouder. Ouder worden is dus een relevant thema, maar met de beeldvorming schort er wel wat. Dat vinden Chris Lomme en Danni Heylen. Beiden gaan ze dit najaar in première met een voorstelling waarin ze het hebben over ouder worden. “Ik wil bewijzen dat oudjes niet oud zijn!”

foto's: Dries Luyten

Chris Lomme is vanuit Dilbeek naar HETGEVOLG in Turnhout afgezakt. Daar repeteert ze voor ‘Geen oude vrouwtjes (70+)’, waarin ze niet alleen samenspeelt met Marit Stocker, maar ook met de Hartenspelers van HETGEVOLG. Die spelers met een kwetsbare achtergrond maken bij HETGEVOLG theaterproducties samen met artistiek leider Stefan Perceval. “Dit is mijn vierde voorstelling bij HETGEVOLG en ik ben nog altijd enthousiast”, vertelt Chris Lomme. “Ik vind het subliem wat zij doen.”

Ook Danni Heylen heeft er vanuit Kieldrecht een hele rit op zitten. Op 1 oktober doet ze dat opnieuw voor de première van ‘Doodgraag’. Met Hans Van Cauwenberghe aan haar zijde brengt ze Paul Govaerts’ bewerking van het boek ‘Memoires vol leven en dood’ van Patrick Van Gompel. In de voorstelling speelt ze een moeder die dement wordt en resoluut kiest voor euthanasie. Het brengt haar terug bij haar eigen moeder. “Mama had de ziekte van Alzheimer. Ze kreeg de ziekte toen ze 87 jaar was en leefde er nog 10 jaar mee. Desondanks kon ze ook nog genieten.”

DE CIRKEL IS ROND

Rond de tafel zit een pak ervaring, in het leven en als actrice. Chris Lomme is 88 jaar, Danni Heylen is er 75. Maar noem ze zeker niet oud! “In ‘Geen oude vrouwtjes’ wil ik bewijzen dat oudjes niet oud zijn”, zegt Chris. “Dat ga ik verdedigen met mijn nieren en mijn hart. Als je oud wordt, moet je blijven werken met je geest en met je lichaam. Daaraan word ik herinnerd als ik zieke mensen verzorg. Dat doe ik al twintig jaar: eerst bij TOPAZ (een dagcentrum voor mensen met een levensbedreigende ziekte – red.), tegenwoordig in enkele woonzorgcentra bij mij in de buurt. Voor mij is dat een les in luisteren. Dat maakt mijn leven nuttig. Als meisje wilde ik eigenlijk geen actrice worden, maar verpleegster.” (lacht)

Danni: “Kijk, de cirkel is rond! Je doet nu allebei. Dat is toch geweldig.”

Chris: “Raar he? Ik moet eerlijk toegeven dat ik soms tegen mijn zin vertrek om mensen te gaan verzorgen. Maar ik kom nadien thuis en ik ben gelukkig.”

Danni: “Je hebt ook iets gedaan voor iemand anders. Je bezorgde hen een gelukkig moment.”

Chris: “Er zijn mensen in het gewone leven die veel meer zagen dan de bewoners die ik bezoek.”

WARMTE EN VREDE

Bij ouder worden is de nood aan een vorm van zorg vaak niet veraf. Chris kent de woonzorgcentra van binnenuit en ook Danni bracht er vele uren door bij haar moeder. “De zorginstellingen hebben te weinig mensen. Ze legden ons mama om zes uur vast in bed, maar ze was een nachtmens! Er was een medewerker, een echte volksjongen met een roeping om voor die mensen te zorgen. Die deed dat enorm goed. Maar hij stond ’s zondags soms helemaal alleen voor een hele afdeling. Misschien is het te veel gevraagd, maar kunnen we alle oudere mensen op straat krijgen om daar iets aan te doen? Ik zou mijn mening wel durven geven. Ik kan theater spelen, maar alles verwoorden als Danni, dat vind ik moeilijk. Verzet is misschien een te groot woord, maar we mogen toch niet ontkennen dat de oudere mensen in de rusthuizen daar vaak gewoon zitten?”

“Het personeelstekort is nog erger aan het worden”, merkt Chris. “Veel medewerkers in de zorg werken fantastisch goed. Maar de bewoners missen vaak warmte en tederheid. Iemand die hun handjes

vastpakt. Daarom probeer ik in te vallen. Als ik op een rustige toon praat, dan zegt er eentje altijd: ‘Zoals jij *klapt*, dat hoor ik graag.’ Zo’n dingen brengen warmte en vrede.”

EEN RÉVOLTÉE

“Wanneer ben je oud?”, vraagt Danni. “De maatschappij zegt dat je dat bent vanaf je 65ste. Dat vind ik heel erg.” Chris deelt haar verontwaardiging: “Tegen mij zeggen ze: ‘Je ziet er nog goed uit voor je leeftijd.’ ‘Kun jij nog autorijden op je leeftijd?’ ‘Ken jij nog je teksten op je leeftijd?’ Zeg, laat die ‘nog’ eens weg, alsjeblieft. Daarover heb ik het in het stuk.”

“Ik ben al een *révoltée* sinds ik geboren werd. Ik ben thuis weggelopen omdat ik geen theater mocht doen. Wc-madame geweest, naaktmodel, ... (lacht) Voordien zat

in een pensioonaat. Ik had het er niet kwaad, maar ik was er ongelukkig. Ook daar was ik een *révoltée*, ik werd er vaak gestraft. Mijn ouders zag ik toen maar één keer per week, en dan gingen ze op zondag ook nog eens vaak weg. Ik zag de meid liever dan mijn mama. Maar later heb ik mijn ouders wel heel graag gezien.”

“Knap dat je altijd hebt gerevolteerd”, vindt Danni. “Mijn moeder was ook zo. Ik ben in 1951 geboren en zij werkte. Ze was heel ambitieus en heeft een onthaalmoeder gezocht, toen al. Achteraf denk ik: goed gedaan, moeder. Maar ik heb ook hard tegen haar gerebelleerd, want ze was een heel sterke madame. Nu ben ik wel blij dat ik haar opvoeding heb gekregen. En ook trots. Mama was een pure autodidact die het ver heeft geschopt.”

TACHTIG GEDICHTEN

De speellijsten van Chris en Danni zijn goed gevuld. Ze maken zich eerder zorgen om de speelkansen van jongere collega's. "Actrices van nog geen vijftig jaar hebben het al moeilijk omdat ze zogezegd te oud zijn", merkt Danni. "Zij worden in de steek gelaten", vindt ook Chris.

Met de leeftijd komt ook de ervaring. "Je verzamelt meer kennis van wat je vak inhoudt", zegt Chris. "Ik leerde doorheen de jaren om nooit op te geven. Dat vertelde ik ook aan mijn studenten toen ik nog les gaf: 'Als het niet lukt, moet je net doorzetten.' Ik leerde zelf alles van mijn grote man Nand Buyl. Hij zei altijd: 'Zeg het gewoon, adem diep, spreek zonder klemtonen en weet wat je zegt. Voel het in je hart, en niet alleen in je hoofd. En geef dus nooit op.'"

"Nieuwe tekst memoriseren duurt vandaag wat langer. Soms twijfel ik 's nachts over een woord in de tekst. Dan moet ik opstaan om te zien hoe het zit. Anders slaap ik niet. Als ik niet moet spelen, lig ik vroeg in bed en dan zeg ik een gedicht op. Tachtig ken ik er van buiten: Herman De Koninck, Antjie Krog, Hugo Claus, Guido Gezelle. 'k Heb menig menig uur bij u gesleten en genoten, en nooit en heeft een uur met u me een enklen stond verdrotten. 'k Heb menig menig blom voor u gelezen en geschonken, en, lijk een bie, met u, met u, er honing uit gedronken. Gedichten opzeggen verhindert mij om te veel te denken aan mijn gemis."

"Ik kan de teksten van eerdere stukken niet meer herhalen", vertelt Danni. "Bij mij is het: schuif in en weg omdat ik altijd met nieuwe teksten bezig ben. Maar ik moet er ook wel wat langer aan werken."

Chris: "Dat heb ik ook altijd gehad in het Nederlands. In het Frans ging het altijd vlotter."

Danni: "Dat is ook jouw moedertaal."

Chris: "Ik ben tweetalig! Frans en West-Vloms."

ER ZIJN ALTIJD UITDAGINGEN

"Veerkracht, dat is inherent aan het leven als je daarmee geboren bent", zegt Chris en Danni voelt het net zo aan: "Voor mij maakt het ook deel uit van het leven. Ik sta 's morgens op en ik ben veerkrachtig omdat ik het natuurlijk goed heb. Ik heb werk. Ik ben vrij gezond. Ik ben gewoon een zondagskind. Daar haal ik veerkracht uit. Als ik dan mensen zie die het veel moeilijker hebben, ook op mentaal vlak, dan denk ik: 'Het zou maar erg zijn als ik geen veerkracht heb, met alles wat ik heb.' Maar het is niet omdat wij een zekere leeftijd hebben dat er geen uitdagingen meer zijn. Die zijn er altijd wel. Neem nu 'Doodgraag'. Ik speel iemand die 92 jaar is en die zegt: 'Mijn leven is voltooid en ik wil er nu een eind aan maken. Ik wil niet dat mijn kinderen voor mij moeten zorgen.' Die vrouw heeft ook een zoon verloren. Ik kan mij daar wel een voorstelling van maken en ik heb wel maturiteit, maar niet die van iemand die dat allemaal heeft meegemaakt. Dat toch oproepen als acteur is voor mij weer een nieuwe uitdaging. En dat is zo fijn."

Chris: "Het gaat om passie. En om nooit opgeven."

GEEN OUDE VROUWTJES (70+) HETGEVOLG / met Chris Lomme, Marit Stocker en de Hartenspelers van HETGEVOLG

do 1 en vr 2 okt om 15 uur
en za 3 okt om 20.15 uur
HETGEVOLG, Otterstraat 31, Turnhout

DOODGRAAG

Patrick Van Gompel, Ignace Cornelissen en Paul Govaerts / met Danni Heylen en Hans van Cauwenberghe

do 1 okt om 20.15 uur en do 26 nov om 14 uur
Schouwburg, zittend

"Wow, hoe kan het dat ik dit al die tijd heb gemist?"

Stagiairs lopen stage om te leren. Maar de stageplek kan ook leren van hen. Hoe de Warande nog beter kan inspelen op de leefwereld van jongeren, bijvoorbeeld. Daarover hebben Nasma Robio (20) en Zarema Shoipova (22) best wat te vertellen. Na afloop van hun stage bij de Warande lopen ze nog steeds over van enthousiasme.

“Voor ik hier aan de slag ging, wist ik niet dat de Warande zo leuk is”, vertelt Nasma Robio, eerstejaarsstudente sociaal-cultureel werk. “Toen ik aan mijn stage begon, werd ik meteen ondergedompeld. Ik mocht backstage gaan en ontdekte hoe alles daar draait. Op een avond zat ik in de zaal bij een comedyshow. ‘Wow, hoe kan het dat ik dit al die tijd heb gemist?’, vroeg ik me af. Dans, theater, muziek, comedy: de Warande programmeert zo’n boeiend aanbod. Dat probeerde ik aan jongeren te tonen door tijdens mijn stage TikTok-filmpjes te maken. Want kijk, jongeren zouden zich ook hebben doodgelachen met die comedyshow, terwijl er maar weinige in de zaal zaten. Zo’n zaken wilde ik echt laten zien aan andere jongeren.”

SAMEN PIZZA ETEN

“Een andere ontdekking was de Young Board”, gaat Nasma verder. “Dat vond ik superleuk: nieuwe mensen leren kennen, lachen, samen pizza eten, praten over wat jongeren belangrijk vinden. Ik had vooraf niet verwacht dat de Warande mij zo zou prikkelen met al die leuke dingen. Ook na mijn stage wil ik bij de Young Board blijven. Ik maakte al enkele vriendinnen warm om mee verandering te brengen in de Warande via de Young Board. Ik wil gewoon gas blijven geven en niet loslaten. Dat de Warande in de toekomst nog meer een plek voor jongeren wil zijn, vind ik helemaal fijn. Ik hoop dat ze zich hier even veilig en thuis voelen als ik.”

“Heb je een talent maar niet de middelen om daar iets mee te doen? Kom dan naar de Young Board”, zegt Zarema Shoipova, die het derde jaar marketing afrondde. “Met de inbreng van de andere jongeren daar kan je er misschien meer mee doen. Je kan hier ook gewoon binnenspringen. Je vindt bij de Warande altijd wel iemand die iets voor je kan betekenen. De deur staat hier echt open.”

“Zodra je in de Warande wordt ondergedompeld, besef je dat er voor jongeren heel wat te beleven is”, gaat Zarema verder. “Ik vind dat dat meer onder de aandacht gebracht moet worden bij jongeren. Tijdens mijn stage maakten we plannen voor concrete acties naar jongeren via sociale media. En ik weet dat de Warande ook meer wil inzetten op TikTok. Als je jongeren wilt bereiken, is dat erg belangrijk. Als ik ooit de kans krijg om daar als medewerker aan bij te dragen, wil ik dat zeker doen.”

VRIENDEN ONTMOETEN

De Warande wil bewuster inzetten op de laagdrempelige Third Place, de derde plek naast thuis en werk of school. “Dat vind ik een prima idee om meer jongeren

te bereiken”, zegt Nasma. “Ik hoop dat iedereen die hier binnenkomt, meteen weet dat je hier gewoon mag zijn. Verder hoop ik dat jongeren de weg vinden naar vrijwilligerswerk bij de Warande. Voor hen is dat keileuk en zo maken ze de Warande sterker.”

Het feit dat jongeren – net als mensen van alle andere leeftijden – welkom zijn in de Warande om er gewoon te zijn, vindt Nasma geweldig. “Als ze hier kunnen chillen, gaan ze geen gekke dingen doen op straat. Ze zijn hier graag. Voor best wat jongeren is de Warande een belangrijke plek om vrienden te ontmoeten. En voor sommigen is het een plek om even te ontsnappen aan de problemen thuis, een plek waar ze zich veilig voelen.”

NETWERK

“Dat we niet de hele dag achter een bureau moesten zitten, vond ik prima”, aldus Zarema. “Content filmen stond in het begin niet in mijn takenpakket, maar ik kreeg de vrijheid om dat te doen omdat het iets kan betekenen voor de Warande. Een andere fijne ervaring was het netwerken. Tijdens kunstenfestival STORMOPKOMST en de zaalshow ‘Nuff Said’ ontmoette ik verschillende artiesten en contentmakers.”

“Ook mijn netwerk is verbreed”, zegt Nasma. “Ik kreeg er volgers bij. Ik ontmoette artiesten. Ik zag mezelf hier ook echt groeien, mijn plan leren trekken en veel initiatieven nemen. En ik kon ook gewoon mezelf zijn.”

“Heb je een talent, maar heb je niet de middelen om daar iets mee te doen? Kom dan naar de Young Board”
– Zarema Shoipova

Bedankt voor meer dan 13 jaar eetcafé Barzoen

Zjef Van Beek aan het werk in het kleine café van de Warande. In 2013 begon hij hier met eetcafé Barzoen.

Sinds de opening in januari 2013 ontpopte Barzoen zich tot een vaste waarde in Turnhout. Afgelopen zomer gaven uitbaters Zjef Van Beek en Mie Aerts de fakkel door aan hun opvolgers. Die maken van de gelegenheid gebruik om een grondige vernieuwing door te voeren.

Vandaag is het moeilijk voor te stellen, maar er was een tijd dat de Warande bekendstond om haar kleine café. Daarin kwam verandering in 2013. Barzoen werd een stuk ruimer dan het toenmalige Warandecafé, met zowel binnen als op het terras een groot aantal zitplaatsen. Meteen pakte Barzoen uit met enkele bewuste keuzes. Op de kaart stond veel lekkers uit de regio, net als vegetarische schotels en gerechten waarin je de roots van de medewerkers kon proeven. Denk maar aan de curries van een medewerker van Sri Lankaanse origine.

ELKE MAAND EEN CONCERT

Zjef Van Beek, die eerder al concerten organiseerde, programmeerde elke maand een artiest op het podium van Barzoen. Ook buitenlandse muzikanten vonden hun weg naar Turnhout. In de zomer werd het ritme opgedreven, met elke woensdag een terrasconcert en

elke zondag een dj. Ook voor expo's, poëzieavonden of wetenschapsavonden gooide Barzoen graag de deuren open.

Drank bestelde je sowieso aan de toog, waar je meteen ook je bestelling kon meenemen. "Wat een bagger ik allemaal over me heen heb gekregen omdat ik weigerde de klanten aan tafel te bedienen", blikte Zjef na de eerste vijf jaar terug in Gazet van Antwerpen. "Nu is dat een trend in sommige hippe steden." Nieuwe klanten moesten soms wennen aan het systeem, maar wie wat vaker kwam, merkte dat de bediening aan de toog een geoliede machine was.

BEIDE HANDEN KUSSEN

Naast Zjef en Mie waren er natuurlijk ook de medewerkers van Barzoen. "Zonder hen waren we niks", blikte Mie vandaag terug. "We mochten onze beide handen kussen met zo'n goed team: de poetsvrouw, de afwassers, het keukenpersoneel en de toogmedewerkers. Verschillende medewerkers werkten van de eerste tot de laatste dag bij Barzoen."

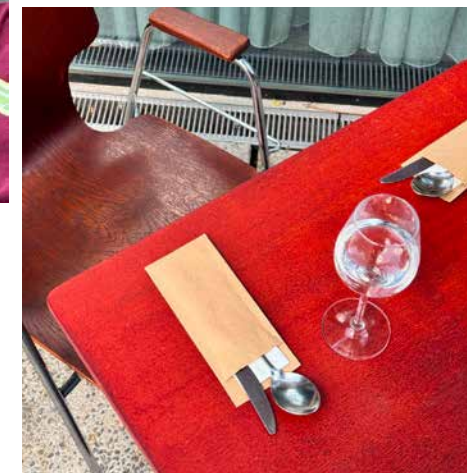
Meer dan dertien jaar was Barzoen elke dag open, met slechts vier weken sluiting per jaar. De zaak groeide uit tot een echt begrip in Turnhout en omstreken. Dat kon enkel dankzij de ontelbare uren die Zjef, Mie en hun ploeg investeerden in Barzoen. Ze drukten mee hun stempel op een erg belangrijk deel van het verhaal van de Warande. Bedankt daarvoor!

Barzoen wordt Bargriet

Na een zomer renoveren en herinrichten gonst er vanaf 11 september weer horecabedrijvigheid in de Warande. De nieuwe uitbaters openen dan de deuren van Bargriet.

"Bargriet is een eigentijdse resto-kroeg waar goed eten, warme gastvrijheid en een toegankelijk karakter centraal staan", aldus de initiatiefnemers. "Bij ons geen chique gedoe, wel goeie kost. Bargriet wil opnieuw ruimte maken voor toevallige ontmoetingen, lange tafels en avonden die langer duren dan gepland. Onze inspiratie komt voort uit een eenvoudige overtuiging: steden hebben plekken nodig waar niets moet. Plekken waar je niet hoeft te reserveren om erbij te horen, waar je even welkom bent voor een koffie als voor een uitgebreid diner en waar iedereen gewoon mag binnenstappen. Veel horeca draait vandaag rond beleving, exclusiviteit en perfectie. Wij geloven dat mensen vooral terugkomen voor het gevoel dat een plek hen geeft. Daarom kiezen we bewust voor warmte boven status en plezier boven perfectie."

Bargriet opent op vrijdag 11 september. Vanaf dan kan je er terecht op alle dagen, van vroeg tot laat. Meer info: bargriet.be.

Dit was het Kwakkel- straat- feest

Met een – letterlijk en figuurlijk – warm moment sloten we het seizoen af. Op zaterdag 21 juni zorgden kunstenaar Thomas Verstraeten en driehonderd deelnemers voor een onvergetelijke namiddag. Het Kwakkelstraatfeest was een voorstelling én een straatfeest. En het was zeker ook een hartverwarmende ode aan de ontmoeting.

foto's: Victoriano Moreno en Jef en Eline van DFT vzw

foto's: Victoriano Moreno en Ronny, Chantal, Erik, Eddy en Eline van DFT vzw

Na 35 jaar gaat Marc Boonen, artistiek directeur van MOOOV, met pensioen. MOOOV, vooral bekend om zijn filmfestival, is een van de partners van de Warande. Marc blikt terug op 35 jaar wereldcinema. Maar hij kijkt ook vooruit want er dient zich een volgende, spannende stap aan.

“Een tegenstem laten horen, is vandaag belangrijker dan ooit”

Marc Boonen: “Ooit toonde een Afrikaanse regisseur zich erg verantwoordigd dat onze werking werd gefinancierd vanuit ontwikkelingssamenwerking. ‘Zijn wij dan niet ontwikkeld?’, vroeg hij me. Dat is me altijd bijgebleven. Onze geschiedenis als festival belichaamt die evolutie in de verhoudingen: van rijk versus arm naar een evenwaardig partnerschap. We ontstonden in 1992 onder de naam Focus op het Zuiden, en toonden toen zogenaamde derdewereldfilms. Na tien jaar herdoopten we het festival tot Open Doek en nog eens tien jaar later kozen we voor onze huidige naam MOOOV. Nog steeds tonen we films uit het Globale Zuiden, maar met een focus op gelijkwaardigheid.”

“Doorheen de jaren kreeg ik ontzettend veel kansen. Ik voel me echt bevoorrecht dat ik de wereld mocht zien en heel veel bijzondere mensen mocht ontmoeten. Met ons festival konden we nieuwe namen introduceren die later wereldberoemd werden. Bong Joon Ho uit Zuid-Korea won met ‘Parasite’ vier Oscars. De Turkse regisseur Nuri Bilge Ceylan en de Indische regisseur Anurag Kashyap werden geselecteerd voor Cannes. Wij toonden hun films toen ze hier nog onbekend waren.”

VERTRAGENDE ERVARING

“Onze samenleving is aan het vernauwen, het is meer ieder voor zich. Ik heb het gevoel dat er vroeger een grotere openheid was. Daarom wordt ons verhaal nog belangrijker. Wij laten een tegenstem horen en geven blijvend aandacht aan wat er in de wereld gebeurt. Dat doen we door stemmen en verhalen vanuit de hele wereld naar hier te brengen. Film blijft daarvoor een geweldig medium, vind ik. Er gebeurt iets als je naar de cinema gaat, je wordt helemaal ondergedompeld. Het is ook een vertragende ervaring. Wanneer gebeurt het vandaag nog dat je twee uur geconcentreerd en zonder afleiding naar iets kijkt?”

“Er loopt veel fout in de wereld. Toch ben ik nooit cynisch geworden. Als ik kijk naar de Palestijnse regisseurs die ik persoonlijk leerde kennen, dan moet ik mij heel nederig opstellen. De manier waarop zij ondanks alle ellende niet moedeloos worden, ons hun wereld laten zien en ook nog eens openstaan voor ons verhaal: daaruit put ik hoop en kracht. Tegelijk moeten we blijven vechten voor verandering en tegen onrecht.”

STADSBIOSCOOP VOOR DE KEMPEN

“Ik begon ooit aan een tafeltje in de kantoren van de Warande. En binnenkort starten de werken aan FAAAR, onze eigen bioscoop in Turnhout in het gebouw van Den Bond in de Korte Begijnenstraat. Voor het eerst krijgen we onze eigen locatie. Daar gaan we 365 dagen per jaar films vertonen in drie zalen. Daar waar MOOOV blijft focussen op films uit het Globale Zuiden, krijgt FAAAR een breder aanbod van arthousefilms. We worden een stadsbioscoop voor de Kempen, met ook veel aandacht voor de educatieve werking. Kinderen en jongeren waren altijd al een erg belangrijke doelgroep voor ons. MOOOV blijft een filmfestival in Turnhout en enkele andere steden, met het hele jaar door ook filmdistributie.”

“We trekken dus fysiek weg uit de Warande, maar onze samenwerking blijft overeind. Meer nog, ik denk dat die nog intenser zal worden omdat we met FAAAR een bijkomende plek krijgen om samen dingen te doen.”

A man with short dark hair and a beard, wearing a black t-shirt, is climbing a complex rope structure. The structure consists of a grid of thick green ropes and thinner brown ropes, with several horizontal wooden planks attached. The background is a dense forest with sunlight filtering through the trees. The man is looking towards the camera while holding onto a rope.

**“In de stadskern
zijn speeltuinen
de enige plekken
die vaak onbenut
blijven”**

Kunstenaar Philippe Van Wolputte zoekt al meer dan twintig jaar vergeten plekken op. In het verleden trok hij naar leegstaande panden en gebouwen die wachtten op de sloophamer. In zijn expo 'Child's Play' in de Warande presenteert hij een nieuwe reeks werken. Die zijn gelinkt aan een verrassende vergeten plek: de speeltuin.

Als kind bezocht je elk weekend je grootouders in het polderdorp Doel. Daar zag je hoe drastisch de mens landschappen kan aanpassen. Ontstond daar jouw fascinatie voor plekken die lijken te wachten op transformatie?

Philippe Van Wolputte: "Ik heb gezien hoe een hele gemeenschap kapot is gegaan door beslissingen van hogerop. Naast de uiteindelijke ontruiming en verplichte ontzetting leefde mijn familie jarenlang in onzekerheid. Ik merkte hoe de weg naar het dorp steeds langer werd door steeds grotere omleidingen. Het dorp raakte meer en meer geïsoleerd, alsof de ziel er stilletjes werd uitgeknepen. Tijdens de nachtelijke ritten terug van Doel naar Borgerhout was ik verbijsterd en geïrriteerd door de wanorde die de mens aanricht. De afbakeningen, tijdelijke richtingaanwijzers, beveiligingscamera's en afbraak hadden op jonge leeftijd al een diepe impact op mij."

Je zoekt verlaten plekken niet alleen op, je gaat er ook aan de slag. Waar komt die drijfveer vandaan?

"Het is een gevolg van mijn eerste creatieve periode in de publieke ruimte onder het mom van graffiti- en straatkunstenaar. Dat was tussen 1998 en 2003. De straat liet me toe om mijn creaties te tonen zonder te moeten wachten op een mogelijkheid om te exposeren. Ook leerde ze me op een andere manier te kijken naar alles rondom me. Ze trainde mijn ogen in de zoektocht naar mogelijke dragers en locaties voor

kunstringrepen. Het probleem was dat het toen bij graffiti vaak enkel ging om het najagen van een soort erkenning en dat graffiti bovendien sterk gebonden was aan bepaalde codes. Volgens mij is dat een te grote contradictie van wat kunst hoort te zijn. Daarom nam ik het besluit om – in plaats van werk te maken op zeer publieke locaties – net het tegenovergestelde te doen. Ik verplaatste mijn werkterrein naar afgelegen plekken, weg van de massa."

"Uiteindelijk werden de manier waarop ik toegang krijg tot deze plekken, het verblijf, het onderzoek en de locatie even belangrijk als de uiteindelijke creatie. Het werd mijn doel om het publiek kennis te laten maken met deze verlaten werelden, waar er nog een soort vrijheid en stilte heerst en het zelfbesef je overvalt. Hoe trigger ik het publiek en kan ik het aanzetten deze plekken een laatste groet te komen brengen voor hun uiteindelijke sloop?"

Van die verlaten plekken zette je de stap naar de exporuimte. Hoe ging dat precies?

"Ik heb altijd geweten dat ik uiteindelijk mijn werk tussen vier witte muren zou tonen. Ik zag de publieke ruimte als een test voor mezelf voor later. Hoe speel je in op ruimtes? Welk type werk komt het best tot zijn recht op welke plek? Wat brengt de ruimte bij aan het werk en andersom? De publieke ruimte kan je puur vormelijk zien als het canvas. De keuze van de locatie kan het onderzoek of de boodschap achter het werk ook sturen."

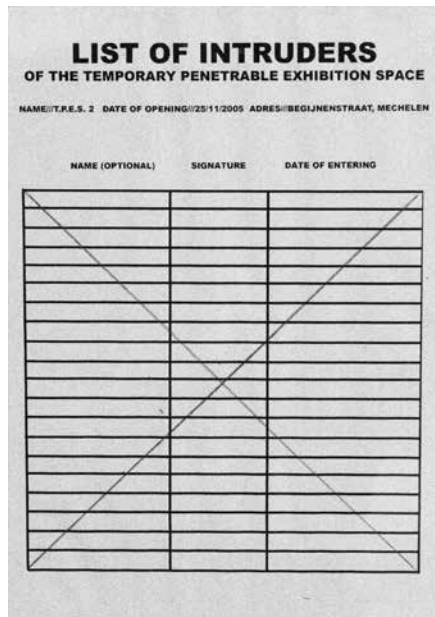
F.T.P.E.S. 6 / 2006 / intervention / Antwerp (BE)

Fade-Outs / 2015 / video installation

Indicated Location / 2003 / series of interventions / Carnotstraat, Antwerp (BE)

T.P.E.S. 02 - List Of Intruders / 2006

Motions 4, 5, 6, 7 / 2008 / monoprints on wall / CAB, Brussels (BE)

Interference 1, 2, 3 / 2004 / 3 monoprints on aluminium and wood

“De exporuimte gebruikte ik in eerste instantie als een soort uitvalsbasis van waaruit het publiek kon vertrekken naar interventies in de publieke ruimte. Later hercreëerde ik er situaties van buiten, niet als een set-design, maar duidelijk als een abstracte vertaling ervan. Zo zette ik het publiek aan om de eigenlijke locatie te gaan ontdekken, in plaats van enkel de vertaling te beleven.”

Soms verwijst je expliciet naar maatschappelijke thema's, bijvoorbeeld wanneer je de asbestproblematiek aan bod brengt. Daarnaast wil je je publiek stimuleren om naar de dingen te kijken vanuit verschillende standpunten. Waarom doe je dat?

“Tijdens mijn exploraties in bouwvallige gebouwen kom ik helaas vaak met asbest in contact. De grote kans om op asbest te stuiten, is jammer genoeg een van de minpunten van de plekken die ik probeer aan te prijzen. Toch is de brede massa er onwetend over, leven er onduidelijkheden of misvattingen en wordt de asbestproblematiek genegeerd of toegedekt. Dat alles deed me denken aan de vragen die ik zelf vaak krijg over de locaties die ik openstel. Die vrees voor het onbekende - zonder zelf verder onderzoek te doen of je open te stellen om de onduidelijkheden te ontcrachten - is iets wat ik graag aankaart in mijn werk. Doe je dat niet, dan ben je een speelbal van iemand anders.”

Met 'Child's Play' kom je met nieuw werk naar de Warande. Wat mag het publiek verwachten?

“De tentoonstelling is gestuurd door mijn bevindingen in mijn huidige woonplaats Amsterdam. Deze stad heeft nog weinig vergeten plekken en is daarom een

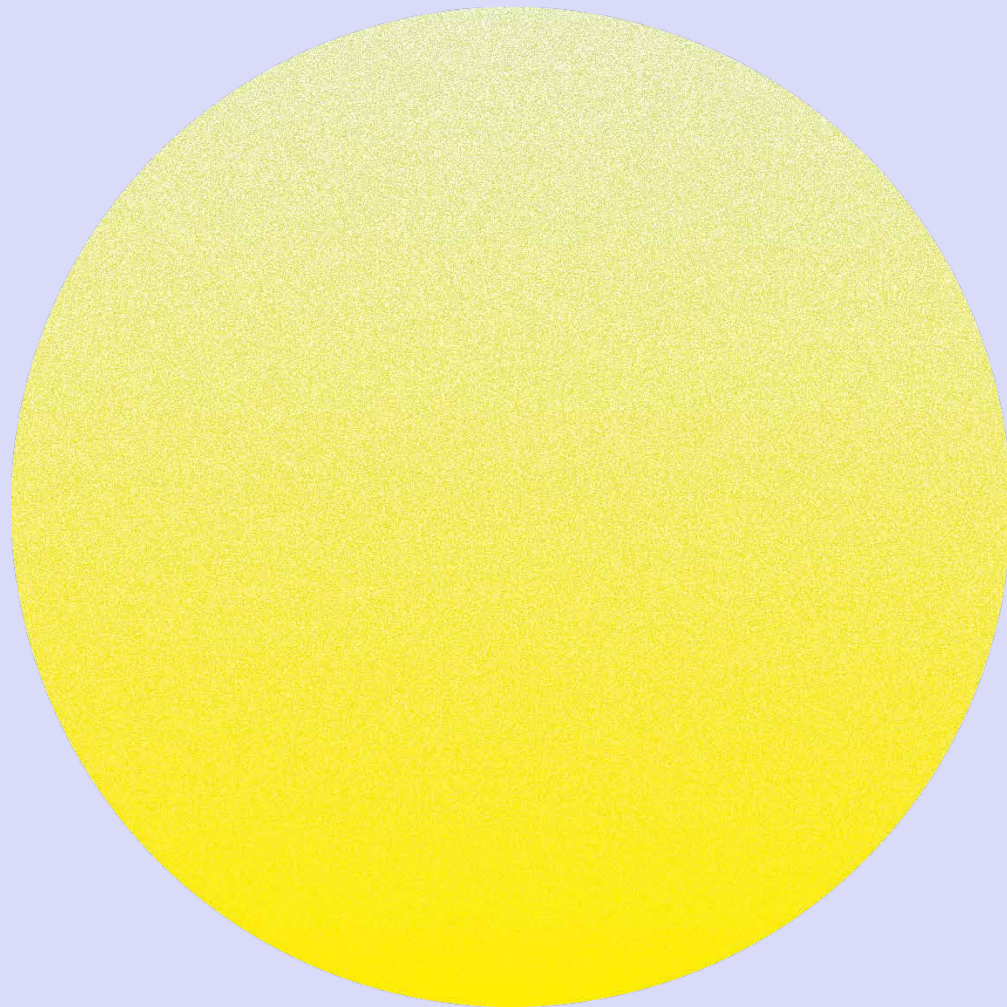
uitdagend werkterrein voor mijn praktijk. Ik merkte dat, binnen de stadskern, speeltuinen nog de enige plekken zijn die voor een groot deel van de tijd onbenut blijven. Ze zijn een magneet voor andere praktijken dan waarvoor ze in eerste instantie bedoeld zijn. Ze dragen een soort tristesse in zich, pal in het centrum van de stad, die ik doorgaans elders moet gaan zoeken. Tegelijkertijd staan ze in sterk contrast met de perfect georganiseerde binnenstad, waar elk hoekje optimaal benut is. Hierdoor kwam de vraag bij me op of dit alles ligt aan het ontwerp van het speeltuig, de situatie in de buurt of een shift in interesses bij kinderen. Dit onderzoek leidde tot nieuwe publieke interventies die de aanzet zijn voor deze tentoonstelling.”

Hoe verleid je in deze tentoonstelling de toeschouwer om zelf in actie te komen?

“Naast de presentatie van de publieke interventies breng ik het publiek via nieuwe installaties mentaal en fysiek terug naar de kindertijd en de speeltuin. In die periode en op die plaats daag je jezelf voor het eerst uit en is er nog volledige vrijheid voor zelfonderzoek. Met andere woorden, dit is de perfecte situatie om kunst te ontdekken, te ontcijferen en er toevlucht te zoeken. Het is haast kinderspel.”

**EXPO CHILD'S PLAY
PHILIPPE VAN WOLPUTTE**
zo 29 nov t.e.m. zo 18 apr
Expozaal
pay what you can

Alegria

15 jaar veerkracht

Al vijftien jaar is Alegria een warme ontmoetingsplek in de Kempen voor mensen met kanker en hun naasten. Alegria viert die vijftien jaar veerkracht met cultuur als rode draad. In de Warande loopt de tentoonstelling 'Resilience', Engels voor 'veerkracht'. Daarin tonen leerlingen van zes kunstacademies hun werk geïnspireerd door hedendaagse kunstenaars. En 'Resilience' is ook de naam van het galaconcert met Jef Neve en InCanto Vocale.

"Cultuur is geen versiering, maar verwijst naar de kern van Alegria: mensen samenbrengen"

JEF NEVE pianist en componist

Waarom componeerde je het stuk 'Resilience' speciaal voor Alegria?

"Enkele jaren geleden speelde ik twee dagen op rij in de living van Jan Robrechts (de voorzitter van Alegria – red.). Die huiskamerconcerten speelde ik ten voordele van een muziekschool in de sloppenwijken van Nairobi, waar ik jaarlijks heen probeer te gaan en waaraan ik mijn hart verloren heb. Ik leerde Jan toen kennen als een man met het hart op de juiste plek, een man met een missie. Hij vertelde me over Alegria en het mooie verhaal erachter. Toen hij me vroeg om voor hun verjaardag een compositie te maken, twijfelde ik geen moment."

Wat wil je met jouw stuk vertellen?

"Kijk, iedereen krijgt vroeg of laat met het grote K-woord te maken, hetzij zelf, hetzij bij naasten, familie of vrienden. Dat is helaas onvermijdelijk. Ook ik had hierin mijn deel al, en ik hou mijn hart vast voor de toekomst, net zoals iedereen die er langzaam een jaartje bij telt. Het klinkt misschien raar, maar zo'n geladen thema vol emotie vraagt om op muziek gezet te worden. Ik denk daarbij aan weerbaarheid, veerkracht, recht krabbelen na een lange strijd."

Roept de missie van Alegria bij jou persoonlijk iets op?

"Absoluut. Nog niet zo lang geleden verloor ik mijn schoonvader aan de ziekte. Ik schreef voor hem het afscheidslied 'Adieu Patron'. Het is mijn manier om verder te gaan "na kanker". Ik kan alleen maar dankbaar zijn dat een organisatie als Alegria dat ook doet."

PETER V. deelnemende academiestudent aan de expo 'Resilience'

Door welke kunstenaar liet je je inspireren en waarom?

"De kunstwerken van Hans Op de Beeck stralen een bijzondere rust uit en nodigen uit tot reflectie. In zijn installaties en beelden staan vaak menselijke emoties centraal, zoals kwetsbaarheid, verlies, hoop en het zoeken naar betekenis. Wat mij vooral aanspreekt, is de manier waarop hij mensen laat stilstaan bij hun eigen ervaringen. Zijn werk toont dat herstel geen rechte weg is, maar een proces dat tijd vraagt. Tegelijk benadrukt hij de kracht van verbondenheid."

“Een geladen thema vraagt om muziek”
– Jef Neve

“Ontmoeting maakt moeilijke momenten draaglijker” – Peter V.

“De steun van Alegria in een moeilijke periode is bijzonder waardevol”
– Eva Vermeren

“Kunst en muziek vormen een eerbetoon aan alle verzetsstrijders tegen kanker” – Dirk Reyn

EXPO RESILIENCE
zo 22 nov t.e.m. zo 17 jan
Luifelzaal
pay what you can

CONCERT JEF NEVE & INCANTO VOCALE
za 12 dec om 20.15 uur
Schouwburg, zittend
wachtljst

Roept de missie van Alegria bij jou persoonlijk iets op?

“Alegria biedt ruimte voor menselijke verbinding, hoop, herstel en veerkracht. Wat mij bijzonder aanspreekt, is dat Alegria niet alleen aandacht heeft voor de ziekte zelf, maar ook voor de mens achter de diagnose. Iedereen heeft nood aan een luisterend oor en begrip, waarden die aantonen hoe krachtig steun van anderen kan zijn. Zowel in de kunst van Hans Op de Beeck als in de werking van Alegria staat de mens centraal. Beide laten zien dat moeilijke ervaringen draaglijker worden wanneer mensen elkaar ontmoeten, ondersteunen en samen hoop blijven vinden.”

DIRK REYN
vrijwilliger bij Alegria

Waarom kiest Alegria voor cultuur om zijn vijftienjarig bestaan te vieren?

“Die keuze is geen toeval. Kunst en muziek raken mensen daar waar woorden tekortschieten. Onderzoek bevestigt dat: volgens de Wereldgezondheidsorganisatie draagt kunstbeleving bij aan gezondheid en herstel. Zo vermindert muziek de angst en versterkt ze de levenskwaliteit en hoop van mensen met kanker. Dat is ook precies waaraan Alegria werkt: verbondenheid, minder angst, meer hoop en opnieuw betekenis vinden. Kunst is en blijft een uniek bindmiddel. Cultuur is geen versiering van dit feestjaar, maar een verwijzing naar wat Alegria doet: mensen samenbrengen en helen wat geen geneesmiddel kan helen.”

Wat betekenen de thema's verzet en veerkracht voor jou?

“Wetenschap levert de wapens in de strijd tegen kanker, maar het gevecht wordt door de patiënt gevoerd. Een sterke wil en verzet zijn heel belangrijke succesfactoren in het overwinnen van deze ziekte. Het is een traject van vallen en opstaan, en je hebt veerkracht nodig om telkens weer uit het dal te kruipen.

Daarom passen cultuur en veerkracht in dit feestjaar zo goed bij Alegria. Al vijftien jaar geeft ons inloophuis mensen de ruimte om hun verzet vol te houden en hun veerkracht te hervinden. Dat we dat vieren met kunst en muziek, is een eerbetoon aan alle verzetsstrijders tegen deze ziekte.”

EVA VERMEREN
dirigent van InCanto Vocale

Wat kan je al vertellen over het concert?

“InCanto Vocale legt traditioneel de focus op oude muziek. De voorbije jaren proberen we bewust een brug te slaan met nieuwe muziek. Onze bijdrage aan het concert voor Alegria sluit daar perfect bij aan. Het is een greep uit de geschiedenis van de oude muziek, met als thema de waarden van Alegria. Dat mondt uit in de creatie van Jef Neve, de apotheose van het concert. Onze gezangen versmelten dan met de spiksplinternieuwe muziek.”

Waarom wil InCanto Vocale vijftien jaar Alegria vieren?

“Er is een mooie wisselwerking. Enerzijds krijgen wij de kans om Alegria op een muzikale manier te steunen en aandacht te vragen voor hun werking. Anderzijds ondersteunt Alegria ook ons koor. We krijgen namelijk de unieke kans om samen te werken met Jef Neve en met hem op het podium te staan.”

Roept de missie van Alegria bij jou persoonlijk iets op?

“De harde realiteit kwam vorig jaar plots heel dichtbij. We verloren een van de koorleden van InCanto Vocale aan een bijzonder agressieve hersentumor. Dat verlies heeft ons allemaal diep geraakt. Uiteraard hoop ik voor iedere kankerpatiënt op een zo gunstig mogelijk verloop van de ziekte. Dat een organisatie als Alegria er mee voor kan zorgen dat mensen in zo'n moeilijke periode toch steun, warmte en verlichting ervaren, vind ik bijzonder waardevol.”

“Hiervoor zou ik zeker een ticket kopen”

1

**VR 2 OKT
GRAINDELAVOIX
UNGESTALT**
20.15 - Sint-Pieterskerk
(Grote Markt, Turnhout)

DE KEUZE VAN PATRICK VAN GOMPEL

“In de misdaadroman ‘Onschuld’ van Toni Coppers draait inspecteur Masson aan het ziekbed van zijn collega Liese Meerhout muziek van Graindelavoix. Zo heb ik de loepzuivere polyfonie van het Antwerpse ensemble leren kennen. Renaissancemuziek ontroert me altijd, u ongetwijfeld ook. Grijp de kans om Graindelavoix live te bewonderen.”

Kom op 1 oktober en 26 november naar de voorstelling ‘Doodgraag’, gebaseerd op een boek van Patrick Van Gompel.

DE KEUZE VAN GREGORY FRATEUR

“Ik koester een grote liefde voor dans en ik ben benieuwd hoe twee makers van dit kaliber hun eigen vergankelijkheid vertalen naar de scène. Hun werk weet virtuositeit, humor en kwetsbaarheid telkens op een bijzondere manier te verbinden. Het belooft een ontroerende en tegelijk speelse voorstelling te worden die nog lang nazindert.”

Gregory Frateur brengt op 21 november een ode aan grote jazzdiva's uit vervlogen tijden.

2

**DO 24 EN VR 25 SEP
SIDI LARBI CHERKAOUI |
MARTIN ZIMMERMANN
HAS BEEN**
20.15 - Schouwburg, zittend

DE KEUZE VAN ROUFAIDA:

“Naar Maldonne van Leïla Ka ben ik erg nieuwsgierig. Alleen al de trailer kroop direct onder mijn huid: vijf vrouwen op een rij, om beurten in elkaar zakkend en weer opstaand, terug in het gelid, alles op het ritme van hun ademhaling. Ka's werk gaat over vrouw-zijn. Dit fragment laat zien hoeveel een groep mensen kan vertellen zonder één woord te gebruiken. Hiervoor zou ik zeker een ticket kopen.”

Onze concertreeks LIFT brengt op 3 oktober de Nederlandse Roufaida naar de KUUB.

DE KEUZE VAN JORUNN BAUWERAERTS:

“Voor mij springt ‘Mystica’ van MOVEDBYMATTER en Muziektheater Transparant er zeker uit. Dat is zo 'n voorstelling waar ik bijna een beetje jaloers van word. Dat is een goed teken! (lacht) Mystiek en gnostiek zijn zo inspirerend, een dieper weten dat niet buiten, maar in ons zit. Een verbindend performance-ritueel met polyfonie, go check it out! Hier ben ik heel benieuwd naar.”

Jorunn Bauweraerts en andere artiesten brengen op 28 oktober een eerbetoon aan Neil Young.

5

**DO 8 OKT
MOVEDBYMATTER
& MUZIEKTHEATER
TRANSPARANT
MYSTICA (14+)**
19.30 - Schouwburg,
vrije zit

3

**DI 10 NOV
LEÏLA KA (FR)
MALDONNE**
20.15 - Schouwburg, zittend

DE KEUZE VAN SAM BETTENS:

“Na 25 jaar in de Verenigde Staten heb ik nog heel weinig zicht op Belgische producties. Ooit zat ik wel in het panel van een tv-programma samen met Jef Neve en vond hem enorm sympathiek. Ik ben dan gaan luisteren op YouTube. Wat een wereldklasse. Tijdens het schrijven van mijn boek luisterde ik uitsluitend naar pianomuziek. Een avondje ogen dicht, luisteren en wegdromen lijkt me de ideale date. Daarom is Jef Neve mijn aanrader.”

Sam Bettens gaat op 7 november op muzikale roadtrip door het Amerikaanse zuiden.

4

**VR 2 OKT
JEF NEVE SOLO
STORIES WITHOUT WORDS
- 25 JAAR JEF NEVE**
20.15 - Schouwburg, zittend

Kalender

SEPTEMBER

12 & 13 sep		Circusfestival Plein de Cirque	in en rond de Warande
22 sep	20 uur	Liesbeth Devos en Gwen Cresens - In Vino Veritas	Begijnhofkerk Hoogstraten
23 sep	14 uur	AR-TUR - Architectuur in de Kijker: Stadhuis in Mortsel	op locatie
24 & 25 sep	20.15 uur	2 Sidi Larbi Cherkaoui Martin Zimmermann - HAS BEEN	Schouwburg
25 sep	20.15 uur	Mahsa Vahdat with Tord Gustavsen	SAMWD
26 sep	19 uur	Humo's Rock Rally - Voorronde	KUUB - staand

OKTOBER

1, 2 & 3 okt	verschillende tijdstippen	HETGEVOLG - GEEN OUDE VROUWTJES (70+) (wachtlíjst)	HETGEVOLG
1 okt	20.15 uur	Patrick Van Gompel, Ignace Cornelissen en Paul Govaerts - Doodgraag (wachtlíjst)	Schouwburg
2 okt	20.15 uur	4 Jef Neve solo - Stories without Words - 25 jaar Jef Neve	Schouwburg
2 okt	20.15 uur	1 Graindelavoix - UNGESTALT (wachtlíjst)	Sint-Pieterskerk
3 okt	20.15 uur	LIFT - Roufaida + Elis Floreen	KUUB - staand
5 okt	18 uur	Young Board - Ontmoet: een nieuwe plek voor jonge makers	Houten Zaal
8 okt	19.30 uur	5 MOVEDBYMATTER & Muziektheater Transparant - Mystica (14+)	Schouwburg
8 okt	20.15 uur	Bavo Buys - Wild Narcissus	KUUB
9 okt	20.15 uur	Starsailor with Strings - Love Is Here - 25th Anniversary Tour	Schouwburg
9 okt	20.15 uur	Samba Touré - The Ali Farka Touré songbook	KUUB

 tips van artiesten die zelf naar de Warande komen (zie p. 62)

de Young Board tipt haar favoriete concerten en voorstellingen

12 okt	20.15 uur	Belgian National Orchestra - de Concertvereniging	Schouwburg
16 okt	20.15 uur	De Mannschaft - NICKENIK (14+)	KUUB
16 okt	20.15 uur	Guy Davis & The Nerak Roth Patterson Band + Dallas Burrow	Schouwburg
17 okt	20.15 uur	'Nuff Said	KUUB
18 okt	14 uur	BONTE ZONDAG - Companie Barbarie/ BRONKS & De Studio - Wa Wilder Man (5+)	KUUB
18 okt	15 uur	BONTE ZONDAG - Propop - Graaf (3+)	Schouwburg
21 okt	20.15 uur	TIP YOUNG BOARD Amir Sabra & Ata Khatab - laGeste Stereo48 - Badke(remix)	Schouwburg
22, 23 & 24 okt	20.15 uur	Kommil Foo - Babel (laatste tickets)	Schouwburg
22, 23, 24, 27 & 28 okt	20.15 uur	HETGEVOLG - WIT IS ALTIJD SCHOON	HETGEVOLG
24 okt	20 uur	FC Bergman / Toneelhuis - Met de bus naar 'Guernica Guernica' (wachtlíjst)	op locatie
25 okt	13 uur	KLANKBORD - inspiratiedag voor de Kempense muzieksector	KUUB
28 okt	20.15 uur	LeNoise featuring Nathalie Delcroix, Jorunn Bauweraerts (Laís) en Jeroen Baert - A Journey Through the Past	Schouwburg
28 & 29 okt	20.15 uur	Laika & Zefiro Torna - HYPERSENSES	KUUB
29 okt	19 uur	De Bonski's - De Bonski's vieren feest	Schouwburg
30 okt	20.15 uur	L'Antidote	Schouwburg

NOVEMBER

5 nov	20.15 uur	Gover Meit - Larie (wachtlíjst)	Schouwburg
7 nov	20.15 uur	TIP YOUNG BOARD LIFT - Lézard + Rosie Stuart	KUUB - staand
7 nov	20.15 uur	Sam Bettens - Coming Home	Schouwburg
9 nov	18 uur	Young Board - Organiseer: hoe ziet jouw perfecte jongerenfestival eruit?	Houten Zaal
10 nov	20.15 uur	3 Leïla Ka - MALDONNE	Schouwburg
11 nov	10 tot 18 uur	Rock Paper Pencil - Games & Comics Festival	in de Warande

12 nov	20.15 uur	Shearwater + Loma + Any Kind - When can I see you?	Schouwburg
14 nov	19.30 uur	Michael Zandl - FOOD (10+) (wachtlĳst)	KUUB
15 nov	14 uur	BONTE ZONDAG - Carli Gellings - Grip (4+)	KUUB
15 nov	14 uur	BONTE ZONDAG - Kunst in Zicht - mish mash Minnen (9+)	Glazen Zaal
15 nov	van 14 tot 17 uur	BONTE ZONDAG - Bonte Bouwplaats (3+)	Studio Expo
15 nov	van 14 tot 17 uur	BONTE ZONDAG - Bonte Bende	Centrale Hal
15 nov	15.30 uur	BONTE ZONDAG - Propop - De Taartendief (2,5+) (wachtlĳst)	Tuinzaal
15 nov	16 uur	BONTE ZONDAG - SAMWD - Sprookjes op hun kop	Schouwburg
17 nov	20.15 uur	Orchestre Royal de Chambre de Wallonie - de Concertvereniging	Schouwburg
17 nov	20.15 uur	Ferenc Balcaen en NTGent - PLEASE, Open the Curtains	KUUB
20 nov	15 uur	De Frivole Framboos - Finalementhee	Schouwburg
20 nov	20.15 uur	Wajdi Riahi Trio	KUUB
20 & 21 nov	20.15 uur	HETGEVOLG & Opening Doors vzw - STILLE STEMMEN - Esmé Bos & Bart Voet	HETGEVOLG
21 & 22 nov	verschillende tijd- stippen	Kamal Kharmach - Mag ik even? 2026 (wachtlĳst)	Schouwburg
21 nov	20.15 uur	Gregory Frateur - Sings Billie Holiday and then some	KUUB
22 nov tot 17 jan		Resilience - Algegria 15 jaar Veerkracht	Expozaal
25 nov	20.15 uur	House of Rat - Benefiet Theater Stap: theatervoorstelling Oscar en de reus (wachtlĳst)	KUUB
25 nov	20.15 uur	IJLLAND - Patricia Vanneste & Lies Verswijvel - Ode aan de Donkerte	Schouwburg
28 nov	19.30 uur	 Circus Baobab - Yongoyély (8+)	Schouwburg
29 nov	15 uur	Euregio Jeugdorkest o.l.v. Hans Casteleyn - ROYAAL - vierde editie 'In Crescendo'	Schouwburg
29 nov tot 18 april		Philippe Van Wolputte - Child's Play	Expozaal

COLOFON

‘DE WARANDE magazine’ is een driemaandelĳkse uitgave van Cultuurhuis de Warande Turnhout.

Cultuurhuis de Warande is een initiatief van de Provincie Antwerpen, wordt betoelaagd door en geniet de steun van stad Turnhout en de Vlaamse Gemeenschap. De werking van de Warande wordt mede mogelijk gemaakt door de gulle bijdrage van onze sponsors Belfius en Soudal en met de steun van groep Van Roey.

Onze partners in huis zijn: AR-TUR, DINAMO, KAAIMAN, Kunst in Zicht, MOOOV, STORMOPKOMST en STRIPGIDS.

concept, redactie en vormgeving: team de Warande
druk: drukkerij Maes, Turnhout
foto cover: Victoriano Moreno - Kwakkelstraatfeest (zie p. 44)

